

Dainis BRIEDIS

Piezīmes

M A T E R I Ā L S uz

kuģa
žurnāla
matām

2022

UDK 656.6
Br510

*VISI IESĒJAMIE IEŅĒMUMI NO ŠĪM PIEZĪMĒM
TIKS PĀRSKAITĪTI SMAGI SLIMO BĒRNU
ATBALSTA PROJEKTAM
“MAZO SIRSNIŅU CERĪBA”*

A P S K A T E S

© Dainis Briedis teksts

© Jana Gruntmane, ilustrācijas

© „Iedvesmas grāmata”, izdevums latviešu valodā, 2022

Diāna Andersone, teksta un vāka makets

ISBN 978-9934-550-53-9

iedvesmasgramata@gmail.com

IESĀKUMĀ BIJA DOMA...

Kuģa žurnālā tiek fiksēts viss nozīmīgākais, kas notiek uz kuģa, gan atrodoties jūrā, gan uzturoties ostā. Rūpīgi tiek atzīmēts kuģa maršruts, laika apstākļi, sardzes, notikumi un daudz dažādas informācijas, saistībā ar kuģošanas apstākļiem!

Šie oficiālie ieraksti ir ļoti sausi, tehniski, bezpersoniski...

Daudz interesantāk pārļapot melnraksta žurnālu!

Tur uz malām var atrast dažādus smērējumus, zīmējumus, piezīmes, kas ne vienmēr attiecas uz kuģošanas apstākļiem, bet nereti liecina par to, ko Cilvēks, kura rokā bijis zīmulis, jutis tur un toreiz, konkrētajā vidē un apstākļos!

Grāmatā ierakstītās piezīmes nav atspoguļotas nevienā oficiālajā Kuģa žurnālā, bet tie bijuši mirkli Kapteiņa dzīves kaut kur pasaules okeānos. Šīs Piezīmes tapušas garo nakts sardžu laikā, dzenājot un tverot Domas pa kuģa komandtiltiņu! Tajā nav nekā izdomāta, vien piefiksētas Kapteiņa sarunas ar sevi pašu par un ap kādiem notikumiem!

Šīs ir Domas, kuru lidojums pārtraukts! Nē – ne apstādināts, bet tikai pārtraukts kādā lidojuma fāzē, lai auglīgā augsnē dēstītas, dzemdinātu nākamās!

Tieši tāpat kā sēklas, zemē sētas! Tās jau nepazūd, bet pārvēršas! Pārvēršas citā kvalitātē! Vai labākā, vai sliktākā – kā nu kura! No kādas sēklas izplaukst skaists zieds, no citas nezāle ...

Tāpat tas droši vien ir arī ar šīm Domām, kuras atradušas vietu uz Kuģa žurnāla malām un iemitinājušās tur!

Kādas, iespējams, radīs sajūsmu un apbrīnu, citas - skumjas vai neizpratni, varbūt pat dusmas...

Bet tādas tās zīmuļa pierakstītas uz Kuģa žurnāla malām. Neizdomātas, vien notvertas un pārrakstītas uz šīm lapām...

Šis nav piedzīvojumu romāns vai ceļojumu stāsts...

Šīs ir miniatūras... jeb zīmuļa piezīmes...

A P S K A T E S

I

Kādā Spānijas mazpilsētā, pie pašas jūras, uz balta, apdrupuša akmens sola sēž pārkameņojusies Sieviete.

Viņas skatiens ir pavērsts uz jūru un tās pozā jūtama pilnīga pašlāvība un ticība tam, ka viņas gaidītais kaut kad noteikti atgriezīsies.

Pat jūras viļņi, šķiet, tā vien tiecas šai Sievieteī pieskarties, noglāstīt, mierināt, it kā atvainojoties par kaut ko.

Šī vieta un tēls, kā nekas cits, simbolizē to cerības pilno gaidīšanu, ar kādu gaida atgriežamies mīļos no bezgalīgā jūras plašuma!

Ko pa īstam nozīmē šāda gaidīšana, to saprot tikai tas, kurš pats to izjūti! Tikai tas, kurš ar satraukumu sirdī ieklausās jūras balsī, kad to nokaitinājis trakulis vējš. Tikai tas, kurš kaut nedaudz izprot trakulīgus dīvaņus, kuri atkal un atkal izaicina vareno stihiju, lai ar to sadzīvotu un atgrieztos pie tiem, kuri gaida.

Lai satiktos, uzvarētu un atgrieztos, jo katru no viņiem kaut kur gaida kāds, un kā gan neatgriezties pie tā, kurš pacietīgi gaida!

Arī Sieviete jūras krastā turpina gaidīt, neskatoties uz to, ka pārvērtusies akmenī! Bet sirds, akmenī iekalta, noteikti turpina ticēt, cerēt un mīlēt!

Jā, gaidīt pāri visam nozīmē - ticēt, cerēt un mīlēt!

Visas šīs trīs māsas – Ticība, Cerība un Mīlestība - ir nepieciešamas, lai kāds pa īstam spētu gaidīt kādu! Ja viena no šīm trim kaut uz brīdi izzūd, pazūdīs gaidīšana.

Ja Kapteinis būtu šī pieminekļa autors, uz sola nosēdinātu trīs Sievietes, kuras simbolizētu jau pieminētas trīs māsas!

Bērnībā Kapteinis nesaprata, kāpēc māte kļūst tik norūpējusies un nervozi ieklausās katrā skaņā, kad tēvs atradās zvejā un jūrā plosījās vētra.

Pirmā nopietnā apjausma par šī satraukuma iespējamajiem cēloņiem nāca, kad reiz krastā no kāda zvejas kuģa atveda vien tukšu glābšanas plostu. Tas bija viss, kas palicis pāri no kuģa un zvejniekiem uz tā! Un tad jūras pieradinātais puika sāka aizdomāties, ka šī, it kā tik mīļā un draudzīgā jūra, var kļūt neizsakāmi nežēlīga...

Tā nenoliedzami mīl stipros un trakos dēkaiņus, kuri pierādījuši sevi tās priekšā un atļaujas to uzrunāt uz “TU”. Tomēr jūras mīlestība spēj kļūt egoistiska un tā var paņemt sev to, ko ir iekārojusi, nerēķinoties par tiem, kuri gaida...

Kāds jau gaida atgriežamies arī tos, ko jūra nolēmusi paņemt sev!

Tā nežēlīgi paņem, bet pēc brīža atkal mīlīgi un laiski glaužas pie gaidītāja kājām, it kā nekas nebūtu noticis. It kā atvainodamās...

Gaidot ir jātic... un ticot sagaidi!

Gaidot ir jācer... un cerot sagaidi!

Gaidot ir jāmīl... un mīlot sagaidi!

Savādāk nekas nesanāks! Savādāk nesagaidīsi!
Savādāk pazaudēsi!

Kaut kur jūras krastā vien dažus soļus no ūdens sēž Viņa, lūkojas vilņos un gaida...

II. 4. A^{ma}7 E

Vien šī ze-me ir ve - ci

A^{ma}7

Es te - vi vai - rāk par vi - su, Vai - rāk p

C^m B

ge - liem kāl - niem, ma - so - ra

E

Ak - me - ņi cel - ma - lā - ņi bez

B

Ma - zi un mel - ni, mas

A^{ma}7

Es te - vi mī - lu vai - rāk par vi - su, Vai - rāk par vi - bas en

A^{ma}7 B

mēs viens bez ot - ra Tā kā put - ni bez spār -

GAIDĪŠANA IR PACIETĪBA

II

... kaut kur jūras krastā vien dažus soļus no ūdens sēž Viņa, lūkojas viņos un gaida...

Tomēr ne vienmēr Kapteinim gaidīšana saistījusies ar cerību sagaidīt. Ir bijušas tikšanās, kuras labāk būtu bijis nesagaidīt.

Izejot cauri Suecas kanālam un tuvojoties Adenas līcim, kuģis arvien vairāk sāk atgādināt cietoksni, vai kaut kādu militāro objektu.

Visapkārt klājam savilktas dzeloņdrātis, aiztumsoti iluminatori, noslēgtas un aizbultētas visas durvis un ejas. Uz kuģa esošo cilvēku sejas - pelēkas, norūpējušās. Lai kam jau pagrūti starot un smaidīt starp dzeloņdrātīm!

Kāds gan mēģina jokot, bet joku asprātīgums kaut kur iesprūst. Iesprūst starp jautājuma zīmēm, iesprūst kaut kur aizbarikādētajās ejās, iesprūst katra paša bailēs par sevi. Un kā atbilde uz izteikto joku ir vien samākslots smīns, un skatieni atkal atduras dzeloņstieplēs visapkārt!

Šķiet pat kuģis smagi nopūšas, sašūpojas it kā vēlēdamies visu šo nastu no sevis nokratīt. Tomēr viss paliek kā bijis – drātis, barikādes, pelēkas sejas un dīvainā sajūta, kura virmo gaisā...

Kāds reiz Kapteinim izteicies, ka bailes esot ticība negatīvajam. Var jau būt!

Kāds cits viņu mudinājis paļauties uz labo. Arī var piekrist!

Bet, lūkojoties uz dzeloņdrātīm, Kapteiņa prātu nodarbina jautājums - cik no šiem gudro padomu devējiem ir vilkuši drātis apkārt savai kailajai dzīvībai?!

Neticēt negatīvajam un paļauties uz labo - jauki padomi! Bet tie iesprūst aso dzeloņstieplu jautājumu zīmēs!

Ja godīgi - nav jau arī baiļu! Vai pareizāk sakot – arī tās ir iesprūdušas kaut kur tur - asajās drātīs! Ir tikai viens mērķis - izdzīvot! Izdzīvot, jo kaut kur kāds gaida...

Izdzīvot, jo vēl tik daudz palicis nepateiktā šai pasaulei...

Viedas filozofijas māca un mudina - lūdz un taps dots!

Šie nenoliedzami ir rosinoši vārdi! Un ir jau arī lūgts. Pietiekami, vai nepietiekami? To Kapteinis nespēj izvērtēt! Bet viņš redz, ka atbildei iedotas dzeloņdrātis. Vai tām būtu jāpasargā vēl nepateiktais šai pasaulei? Varbūt... Bet varbūt tām jāpasargā pašu no paša neticī-bas!

Drātis savilkta. Kuģis kļuvis par cietoksni. Vai neieņemamu?! Noteikti jau nē!

Ir nepieciešams pats galvenais pasargājums un tādēļ jāturpina lūgt!

Lūgt ko vairāk par drātīm. Lūgt patieso, nevis šķietamo pasargājumu!

Un varbūt bailes tomēr nav ticība negatīvajam, bet realitātes apzināšanās!

Un varbūt aicinājums paļauties uz labo, ir aicinājums sagatavot sevi šai realitātei...

Varbūt... varbūt... varbūt...

Šoreiz Kapteinim nav tiesību uz varbūtību!

Viņā raugās daudz apjukušu acu pāru. Un aiz viņa muguras tie redz dzeloņdrātis!

Nav bezkaislīgas ticības negatīvajam, nav naivas paļaušanās uz labo - ir realitāte - tiek gaidīti nevēlami viesi!

III

... nav bezkaislīgas ticības negatīvajam, nav naivas paļaušanās uz labo - ir realitāte - tiek gaidīti nevēlami viesi...

Un arī pats, kā viesis, ne vienmēr un visur esi gaidīts...

Cilvēkiem jau nav sakņu, tāpēc Vējš var aiznest, kur vien tas iedomājas – gan uz vietām, kur esi gaidīts, gan uz vietām, kur esi negaidīts!

Šoreiz Vējš Kapteini atpūtiis uz vietu Čīles tuksnesī, kur pāri un ap visu valda smiltis. Un tas, neskatoties uz blakus esošā okeāna tuvumu!

Viņš iet pa noplukušās pilsētes ielām un Vējš, it kā atvainodamies, mēģina aizpūst smiltis no kāju priekšas. Diemžēl tas izrādās bezjēdzīgi un Vēja nodarbe ir vien tukša vēja ķeršana... Smieklīgi skan - Vējš ķer... vēju!

Šajā Vēja un smilšu spēlē, pēdējās vien draiski uzvirto gaisā Vēja priekšā... un noklājas atpakaļ turpat, kur bijušas...

Kapteinis iet pa šo smilšaino pelēcību un viņam šķiet, ka smiltis ir it visur un it visā - dabā apkārt, uz pelēko māju sienām un jumtiem, cilvēku apģērbā un sejās un, šķiet, arī Dvēselēs!

Smilšainās sejās kustas smilšainas lūpas, izrunājot smilšainus vārdus. Vismaz viņam tas tā šķiet!

Un tad Kapteinis iedomājas - nez kā apkārtējie runā par taureņiem, ziediem un mīlestību?

Viņam kļūst žēl šo cilvēku, kuri nespēj saskatīt taureņus, jo, vai nu to nav starp smiltīm, vai cilvēku acis piemiegtas, sargājot tās no smiltīm, un tie tos nesaskata.

Un vēl Kapteinis aizdomājas - bet kā pie mums, kur zaļā un ziedošā ir tik daudz!? Vai bieži pamanām taureņus, ziedus un mīlestību?

Šķiet – nebūt ne visi...

Un kas ir par traucēkli šeit, mūsu zaļajā zemītē?
Vai nespēja atgūties no rudens dubļiem, kuri salījuši
Dvēselēs?

Vai nespēja noticēt pavasara varēšanai sasildīt?

Vai vienkārši skatieni vairāk pievērsti mēsļu čupai
kaimiņa dārzā, nevis taurenim uz zieda!

Smilšainajās Čīles pilsētiņās ielās taureņu nav...

Pie mums tie ir, tikai nereti paskrienam garām
neievērojot, jo dzenamies pakal kādai zilzaļai sūdu mu-
šai!

Vai tā būtu mūsu pašu, vai taureņu vaina?

Interesanti, kādus vārdus šīs pelēkās, smilšainās lūpas
saka, atzīstoties Mīlestībā?

Vējš Kapteini aiznesis vietā, kur apkārt plešas smil-
tis... smiltis... un smiltis...

Visur, ap visu, un pāri visam...

Vai smiltis spēj būt stiprākas par Mīlestību?

IV

... vai smiltis spēj būt stiprākas par Mīlestību...

Mīlestība mēdz būt tik daudzveidīga un dzīvotspējīga, arī smilšu pārklāta!

Arī uz kuģa okeāna vidū par to tiek domāts un sapņots!

Reiz nakts sardzes laikā uz kuģa komandtiltiņa pie Kapteiņa šķiet ierodas Mazais Princis. Nu vismaz pašam Kapteinim šķiet, ka sarunājas ar to par viņa Planētu un Puķi, kuru Mazais Princis mīl, par vulkāniem, kurus Tas katru dienu tīrījis, par baobabiem, kurus tas ravējis.

Mazais Princis viņam stāsta par tikšanos ar Dzērāju, kurš visu laiku dzerot, lai aizmirstu, ka viņam ir kauns par to, ka dzer...

Mazais Princis viņam stāsta par Karali, kurš piedāvājis tam Tieslietu ministra amatu, lai viņš varētu tiesāt pats sevi, jo nebijis neviena cita uz šīs planētas, kā tikai viņš un Karalis, bet Karali tiesāt nedrīkstot...

Mazais Princis viņam stāsta par Godkārigo, kurš vēlējies dzirdēt tikai uzslavas un apbrīnu...

Mazais Princis viņam stāsta par daudziem, kurus tas saticis savos ceļojumos pa planētām...

Tomēr Kapteinim laiku pa laikam šķiet, ka tas ceļojis vien pa mūsu zemi – tik pazīstami viss izklausās!

Ko Mazajam Princim varēja pastāstīt Kapteinis?

Vai to, ka visiem mums ir aizvien mazāk laika, lai ko jaunu iepazītu?

Vai to, ka cenšamies nopirkt pie tirgotājiem jau visu gatavu, bet tā kā nav tirgotāju, kuri pārdotu draugus, tad mums vairs nav draugu, ir tikai dažādi partneri?

Vai to, ka mēs arvien vairāk nesaprotam viens otru, nīstam un apskaužam tos, kuri ir veiksmīgāki par pašiem?

Un tik ļoti viņam negribas Mazajam Princim atzīt, ka pat Mīlestībai aizvien biežāk piekaram cenrāžus ar atlaidēm!

Viņš taču tik ļoti patiesi, pat naivi ticīgi, mīl savu vienīgo Rozi ar četriem ērkšķiem, ar kuriem tā aizstāvas pret pasauli, arī pret vēja pūstajām smiltīm!

Ko Kapteinis lai pastāsta Mazajam Princim, kad tas atgriezīsies?

Varbūt labāk dziļdomīgi paklusēt!

M A T E R I Ā L S

V

... varbūt labāk dziļdomīgi paklusēt...

Kāds cilvēks reiz Kapteinim pastāsta par paziņu, kurš no darba jūrā vienmēr esot atgriezies tādā izskatā, it kā pats būtu vilcis kuģi.

Kapteinis pie sevis nodomā, ka ar Jūru, tāpat kā ar Sievieti, vispirms jāsadraudzējas, tad nenāksies atgriezties mājup izskatā it kā pats būtu vilcis kuģi.

Viņš atceras gadījumus, kad pēc vētrainas nakts ar Sievieti, pie kuras saista tikai iekāre un sekss, no rīta sajūtas bijušas tādas, it kā kopā būtu vagonus lādējuši...

Bet, ja sekss nav bijis noteicošais, bet gan kā piedeva patīkami pavadītam laikam, tad no rīta juties svaigs un enerģijas pilns...

Tieši tā tas ir arī ar Jūru!

Ja esi to pieradinājis un sadraudzējies ar to, tad atgriezies spirts arī pēc gariem prombūtnes mēnešiem un pārdzīvotām vētrām.

Kā pieradina?

Ir kāda labi zināma recepte, kura noder arī Jūras pieradināšanai!

Pierast vienam pie otra iespējams, ik dienas piesēžoties mazliet tuvāk un ieklausoties, nevis runājot. Vārdi nereti visu var sabojāt! Ir jāiemācās klausīties un saklausīt! Var jau klausīties nesadzirdot un tas izraisa domstarpības!

Var it kā klausīties, bet sadzirdēt vien pats sevi! Arī tas nevedina uz sapratni...

Ir jāklausās un jāsadzird! Tikai tad spēsi pieradināt un pierast!

Jūrai patīk būt pieradinātai un pašai pieradināt pie sevis, bet Tai nepatīk glēvulība un tukša plāpāšana. Tādus Viņa vai no norij, vai izspļauj...

Norītie neatgriežas...

Izspļautie atgriežas pārmocīti un izdzisuši...

Jūrai nevar diktēt savus noteikumus, bet Tā ir jārespektē...

Viņas dusmas var būt neizsakāmi draudošas un pat nāvējošas.

Ne reizi vien Kapteinim nācies sastapties ar satrakoto Draudzeni un Tā spēj kļūt baismīga! Tā spēj noārdīt visu savā ceļā un paņemt to, ko iedomājusies!

Morāle...?!

Ir jāiemīl tas, ko vēlies pieradināt un jāsaprot dēļ kā to dari!

M A T E R I Ā L S

VI

... ir jāiemīl tas, ko vēlies pieradināt un jāsaprot dēļ kā to dari...

Ja pieradināsi sevi pie domas, reiz pacelties spārnos, tad pacelsies!

Kā tas varētu būt - pacelties spārnos, kuru it kā nav?

Bet varbūt ir, tikai tos nesaredz un tādēļ tiem netic!

Tā vien šķiet - mūsu katra lidojumu bremzē paša neticība un bailes atrauties no zemes! Tevi biedē nezināmais, stereotipi, viedokļi...

Kādi saka: “Nelido... jo tu nespēsi!” - un notici šiem “kādiem”, nevis saviem spārniem!

Klīsti pa putekļainu ceļu, sapņaini lūkodamies debesīs un pat nemēģini atrauties no zemes lidojumam.

Bet, ja nu tomēr apzināties, ka ir spārni lidojumam, uzspļaut argumentiem, vienkārši pacelties spārnos... un lidot! Lai pūlis apakšā runā, ka tas nav iespējams!

Papua Jaungvinejas džungļos Kapteinis dodas, neklausoties apkārtējo runās, cik tas esot bīstami. Tur mītot cilvēkēdāji, čūskas, visādi citādi mošķi...

Tomēr kaut kādi iekšējie spārni neizsakāmi vilina un velk doties pa taku kalnā.

Ceļa sākumā par pavadoni piesakās kāds savāda izskata vietējais.

Pirmie sastaptie iezemieši izbrīnīti lūkojas Kapteinī, kā parādībā no Kautkurienes.

Daži pārsteigti jautā, kurp viņš ejot?! Tur tālāk esot – “dangerous” (tulk. bīstami)...

Bet Kapteinis, šķiet, pacēlies spārnos un vai nu tos atkal sakļaut, klausoties kādā?!

Var taču izlikties nesaprotam vārda “dangerous” latvisko nozīmi!

Kādēļ Pēteris nespēja sekot Jēzum, ejot pa ūdens virsmu, un sāka grimt?

Tādēļ, ka nenoticēja pats sev un Jēzum, kurš mudināja: “Ej!»” Tādēļ, ka nobijās un sakļāva spārnus! ... un Kapteinis iet ticībā!

Apkārt paveras fantastiski dabas skati, vietējo iezemiešu būdas, pliki bērņeļi un laiski vietējie...

Vai cilvēkēdāji?

Iespējams, bet tikpat iespējams, ka tie nav izbadējušies vai viņš neizskatās pietiekami iekārojams maltītei.... Lai kā būtu, tie draudzīgi smaida un māj rokām.

Varbūt viņi saskata Kapteiņa spārnus un neuzdrošinās pārtraukt lidojumu!

Pa šauro taku caur džungļiem Kapteinis uzkāpj kalnā, no kurā paveras brīnišķīgs skats uz pilsētiņu ielejā un okeānu tālumā. Viņš tiešām jūtas, kā spārnos pacēlies... kā lidojumā!

Un vispirms jau, lidojumā pāri savām bailēm un neticībai saviem spārniem!

Tikai nokāpjot no kalna, un atgriežoties ciematā, Kapteinis uzzina no vietējiem, ka viņa ceļa biedrs esot bijis apkārtnes bīstamākais cilvēkēdājs, kurš pēc kāpiena, aicinājis Kapteini pie sevis, uz savu mājvietu pilsētiņas nomalē.

Kādos nolūkos? Kas zina...

Bet Kapteinis laipni atteic, vien uzciēnā neseno ceļa biedru ar alu!

Kad sajūti pamudinājumu lidot, noteikti ir jānotic sev un jālido!

Jālido pašam saviem spārniem, neklausoties tajos, kuri saka, ka tev to nav...

Ir jādodas, neklausoties tajos, kuri mēģina iesēt neticību un šaubas...

BRĪVĪBAS ALKAS IR LIDOJUMS

VII

... ir jādodas, neklausoties tajos, kuri mēģina iesēt neticību un šaubas...

Kapteini reiz Dievs mudina doties uz vietu, kurp dodas tādi, kas neklausās tajos, kuri mēģina sēt šaubas un neticību...

Uzkāpjot uz pasaules lielākās civilās peldošās slimnīcas klāja un, ienākot plašajā vestibilā, Kapteiņa skatiens apstājas pie liela uzraksta uz sienas, kas latviski skanētu apmēram tā - "Žēlsirdības kuģi seko 2000 gadu senam Jēzus dzīvesveidam, nesot cerību un dziedināšanu pasaules aizmirstajiem nabagiem."

Ienākot šajā vietā, jau no pirmā brīža, Kapteinis sajūt grūti vārdos aprakstāmu savstarpējās Mīlestības un Iecietības gaisotni virmojam visapkārt...

Un tas viss, neskatoties uz to, ka vairāki simti tādu pašu mīlošo, ieradušies no tik atšķirīgām zemeslodes vietām, teju pussimts dažādu zemju.

Kaut arī cilvēki visapkārt tik dažādi, neviens nekad neuzdod jautājumu - kādai pārliecībai vai reliģijai esi piederīgs?! Šeit un tagad ikviens sevi uzskata par Dieva Bērnu un šo kopienu par vienu mīlošu Dieva Ģimeni, kura sapulcēta veikt kādu īpaši uzticētu misiju!

Mīlestības došana - tieši to visspilgtāk var sajust jau no pirmajiem brīžiem uz varenās peldošās slimnīcas Rietumāfrikā.

Kapteinis labi apzinās, ka viens cilvēks, viena kopiena, viens kuģis nevar palīdzēt visiem, kuriem sāp un kuri cieš...

Tomēr viņā, visam atlikušajam mūžam, iesakņojas atziņa, ka nav jācenšas izmainīt visu pasauli ap sevi, bet gan savu paša skatījumu uz pasauli apkārt, savu attieksmi pret tiem dažiem, kuri konkrētajā vietā un laikā ap tevi...

Ir jānoliek sāņus aizspriedumi un jāiemīl katra Dieva radība, neatkarīgi no tautības, uzskatiem, atieksmes pret tevi pašu! Un, jo vairāk Cilvēku to darīs, jo sāpju un ciešanu šajā pasaulē ies mazumā, bet tuvākā Mīlestība vairumā!

Kapteinis uz šīs peldošās mīlestības oāzes ierodas kā pirmais ne-amerikāņu kapteinis, jo līdz tam galvenā vadošā persona vienmēr bijusi no Amerikas.

Viņš aizved arī savas valsts karogu, kas, lielajā zālē uzstādīts starp pārējiem valstu karogiem, izrādās vislielākais. Lielāks pat par amerikāņu!

Kapteinis ne no Amerikas...

Savādi! Un no kurienes gan viņš būtu – tas interesē visus.

No Latvijas!? No Kurzemes?!

Vairums izbrīnīti jautā – kur tāda vieta uz zemeslodes atrodas?

Kapteinī ir patiess gandarījums un lepnums, stāstot par savu smilšaino zemes pleķīti pie Baltijas jūras! Un nu tik daudzi no dažādām pasaules vietām izdzird par Latviju! Par zemi, no kurienes nāk kāds, kurš ir tikpat spējīgs vadīt šo peldošo pilsētu kā kapteini no Amerikas!

Kapteinis aizdomājas - kādas ir manas un tavas spēju robežas?

Un saprot, robežu nav – tās ir bezgalīgas, ja notici pats sev un ceļam, pa kuru ej!

Kapteinis noticēja toreiz, tic tagad un iet bez šaubām, bez neticības!

Iet, atsakoties no visiem vārdiem, kuri sākas ar “ne...”

VIII

... iet, atsakoties no visiem vārdiem, kuri sākas ar “ne...”

Apkārt melna Karību jūras nakts un milzum daudz zvaigžņu virs galvas...

Kapteinis sevi neuzskata par romantiķi un sapņotāju, bet reizēm šādās naktīs okeānā domas kļūst savādākas nekā dienas gaismā!

Jā... un vēl saulrieti uz jūras...

Tie ir īpaši cerību brīži, kad lūkojoties uz kaut ko aizejošu, jūrā grimstošu, apzinies, ka pēc tā sekos saullēkts!

Tā jau tas notiek arī mūsu katra dzīvēs, kad vakaru nomaina rīts un pēc rieta vienmēr nāk lēkts...

Tas noteikti atnāk, tikai ir jācer un jātic uz to!

Nereti kādam nepietiek pacietības sagaidīt uzlecošo sauli un tas sāk drudzaini rosīties, skrienot tai pretī!

Precīzāk gan būtu teikt - it kā skrienot tai pretī, bet patiesībā, iespējams, aizskrienot uz pretējo pusi, tādējādi pats attālinoties no tās. Gadās arī tā!

Pacietība ir tā, kuras tik bieži pietrūkst gaidot! Un paradoksāli, ka klusi un mierīgi gaidīt mēdz pat būt grūtāk, nekā rosīties un meklēt! Meklēt, pat ja īsti neapzinies ko...

Stāvēt aizvējā klusi un rāmi kādu brīdi šķiet labi, bet tikai kādu brīdi!

Miera brīdim paejot, vējš, izskrienot cauri, rada caurvēju un liek mesties kārtējā dejā kopā ar viņu. Deja ar vēju šķiet dzīvīguma pilna...

Tomēr tas mēdz būt mānīgs dzīvīgums!

Tas ir līdzīgi, kā ar rudens lapām - virpuļojot vējā tās šķiet ir dzīvas, bet nonākot uz asfalta, tiek sētnieka slotas aizslaucītas mēslainē!

Kapteinis izbauda gan rāmo un silto Karību jūras nakti, gan vēja dejas, kad nākas tajās iesaistīties!

Lai nu kā, bet Karību jūras nakts šķiet visdrūmāko pesimistu, vai dzīves nogurdinātu reālistu spēj pārvērst sentimentālā romantiķī!

Nu vismaz uz kādu brīdi!

...un, nenoliedzami, ir vajadzīgi arī šādi mirkļi...

A P S K A T E S

IX

... un, nenoliedzami, ir vajadzīgi arī šādi mirkli...

Mirkļi, no kuriem veidojas tas, ko dēvē par dzīvi...

Nonākot uz kuģa, Kapteiņa domas pārslēdzas citās dimensijās un daudzas lietas, kas šķiet tik nozīmīgas, esot uz sauszemes, pabīdās kaut kur sāņus, kļūst mazsvarīgas un nenozīmīgas.

Tā nav nevēlēšanās uzturēt kontaktus un sarunāties vēstulēs ar sev mīļajiem, bet gan vērtību pārorientācija.

Kapteinis atkal un atkal nonāk it kā kādā paralēlā pasaulē, kurā ik dienas izdzīvo savas 1440 minūtes, atrauts no notikumiem-tur ārpusē...

Mājas un dzīve tur, paliek vien nojausmu miglas apņemti, un pamazām to aprises kļūst aizvien blāvākas.

To krāsas izplūdina ūdens... ūdens... ūdens... un izdzenā vējš!

Esot uz kuģa, arī Kapteinis šķietami pārvēršas un krastā palicis cits Cilvēks, viņa otrais ES! Vai tā būtu personības dalīšanās?!

To Kapteinis nezina! Viņš pat neaizdomājas par to!

Tāpat viņš neaizdomājas, kurš no šiem diviem ES ir labāks un pareizāks...

Un tas arī nav svarīgi! Svarīgi, viņaprāt, ir mācēt nošķirt šīs lomas un tēlus, lai nebūtu kā aktierim, kurš nespēj noņemt masku un iziet no tēla, aizverot teātra durvis.

Kapteiņa skatījumā, svarīgi būt īstam, gan mājās pie savas ģimenes un draugiem, gan uz kuģa, ar savu jūras ģimeni un darba biedriem!

Varbūt pirmajā skatījumā atšķirīgam - bet īstam un patiesam vispirms jau pret sevi. Dvēsele jau katrā no mums ir viena un to nevar sadalīt vai nošķirt!

Jā... noteikti ir mūsos katrā savs Melnais Cilvēciņš,
ar kuru tik ļoti cīnījās ģeniālais krievu dzejnieks
Jesēņins!

Uzkāpjot uz kuģa klāja, ir jāprot un jāgrib atraisīt
savus Atmiņu mezglus, lai tos atkal sasietu, ierodoties
mājup pēc ilgāka vai īsāka laika...

Savādāk ir ļoti grūti!

Ir grūti tiem, kuru Atmiņas stiepjas līdzī kā gumija,
nespējot tās atraisīt un palaist ganīties savās pļavās...

Savā vaļā palaistas, Tās pārvēršas par Sapņiem un
Ilgošanos!

Sapņi un Ilgošanās Kapteinim ir stimul, un dzinulis
rast spēku, kad šķiet tā pietrūkst un vairs nespēsi pārvarēt
kārtējo devīto vilni, satrakoto stihiju un nošķirtību no mī-
ļajiem!

Ir jāprot un jāspēj sevi atsiet no krasta, lai dotos pretī
Apvārsnim...

Un Kapteinis to ir iemācījies!

Savādāk arī viņš būtu palicis uz vietas, kā daudzi!

Piesiets kuģis paliek pie piestātnes, bet kuģa īstā vide
un stihija ir okeāns!

X

... piesiets kuģis paliek pie piestātnes, bet kuģa īstā vide un stihija ir okeāns!

Vai Kolkas puses jūrmalas ciema baltmataināis puika, skraidot gar jūras līča malu un oļiem trenkājot kaijas, varēja domāt un sapņot, ka reiz stāvēs uz varenu kuģu galvenā komandtiltiņa un vadīs kuģus pāri visiem pasaules okeāniem?!

Pat vispārdrošākajos sapņos tas nerādījās...

Lai gan, jau mazliet pieaugot gudrībā un prasmēs, tika lasītas un pārlasītas visas pieejamās grāmatas par jūru, jūrasbraucējiem, pirātiem, tālām zemēm un salām.

Gan jau viss tas iesakņojās kaut kur iekšienē, lasītais sagūlās dvēseles un prāta plauktiņos, lai kādā brīdī lauztos laukā ar skaļu paziņojumu vecākiem: "Iešu mācīties uz jūrskolu!"

Kuģi nedrīkst atstāt piesietu pie krasta, tad tas pārvēršas metāla kaudzē, bet kuģim ir dvēsele, kura tiecas uz okeānu!

Puiku, kurš pēc iespējas ātrāk mācījās staigāt, lai pats spētu aizstaigāt līdz jūras krastam, nevar iesēdināt krasta fabrikā vai birojā, tā dvēsele tiecas uz okeānu!

Kapteinis, stāvot uz komandtiltiņa nakts sardzēs, atkal un atkal atceras mazo baltmataino puisieli, kurš neviena nepieskatīts droši skraida gar jūras malu un oļiem trenkā kaijas...

Bērnību Kapteinis atceras tikai un vienīgi saistītu ar jūru, mazajiem zvejas kuģīšiem, kuri tolaik šķita lieli un pat vareni, jūras līci, kurš tad šķita milzīgs kā okeāns!

Tēva jūras maize, piesūkusies ar visdažādākajām kuģa smaržām, pat smakām, šķita visgardākā delikatese un tika gaidīta, tēvam vakarā no zvejas atgriežoties. Un kādu rīcieni jau tēvs vienmēr centās atstāt, jo zināja, ka kāds to ļoti gaida.

Droši vien caur šīm smakojošajām maizes rikām Kapteinis toreiz uzsūca atkarību no jūras plašuma!

Kolkas puses jūras krasts vilināja, valdzināja, iedvesmoja un izaicināja atsiet sevi no krasta un doties tur, kur vējš rotaļājas ar viļņiem!

Ne toreiz gar jūru skraidot, ne uz tēva zvejas kuģīša sēžot, pat ne jūrskolā mācoties, Kapteinis, vispārdrōšākajās vīzijās, nespēja saskatīt sevi uz milzīga okeāna kuģa augstākā komandtiltiņa!

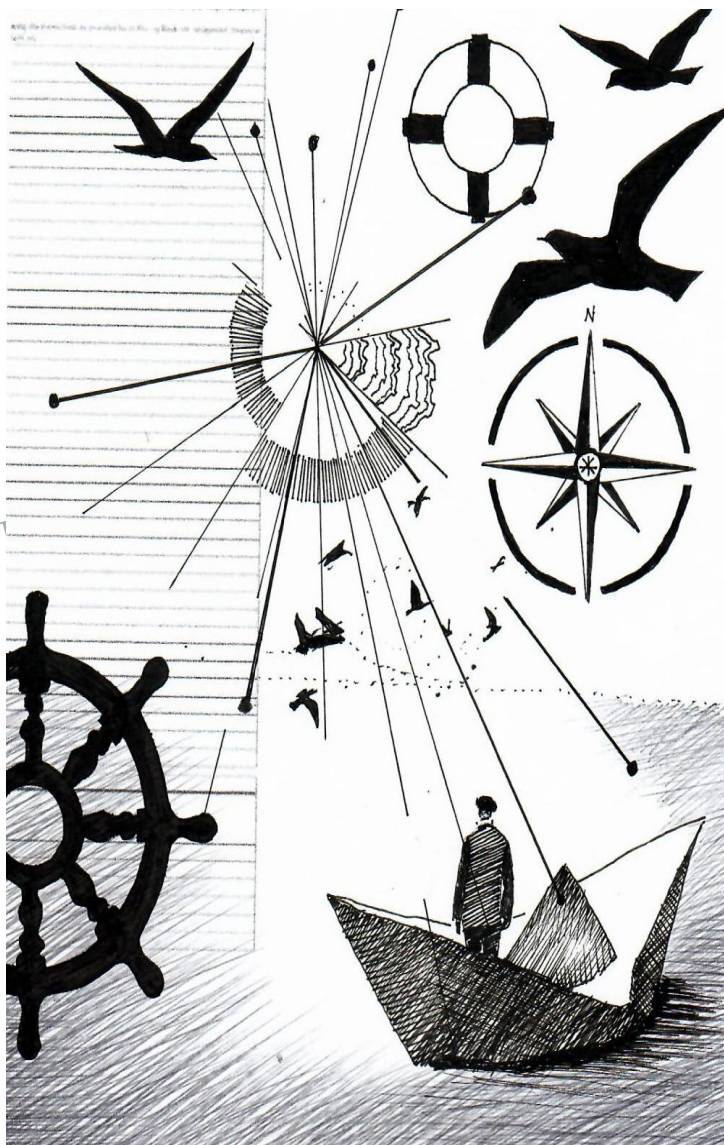
Vai kaut viena no to gadu iebradātajām pēdām piejūras smiltīs varētu būt saglabājusies šodien?

Smiltīs noteikti nē, bet dvēselē, sirdī, prātā? Tur gan!

Un vienmēr, aizbraucot pastaigā pa šīm bērņības vietām, Kapteinim ir ļoti savādas izjūtas, un tā vien šķiet, ka viņš saskata kādas to gadu pēdas smiltīs...

Savādas mēdz būt izjūtas, atrodoties kādā īpašā vietā...

A P S K A T E S

AICINĀJUMS IR UZDROŠINĀŠANĀS

XI

... savādas mēdz būt izjūtas, atrodoties kādā īpašā vietā...

Savādas izjūtas Kapteini pārņem, atrodoties vietā, kuru pirms vairākiem gadu desmitiem cilvēku, vai pareizāk būtu teikt - necilvēku, dziņa pēc varas pārvērtā tuksnesī bez dzīvības.

Hirosima...

Šķiet visur pasaulē dzirdēts šis vārds! Savulaik tas kļuva par simbolu sataniskajām dziņām cilvēkā, vēlmei izrādīt savu spēku, nerēķinoties ne ar ko!

Esot šeit, Kapteinis aizdomājas, cik tālu maldu tumsā prom no Dieva gaismas jābūt radījumiem, kuri spēj pieņemt šādus lēmumus!

Cik ļoti, patiesībā, ir jāienīst pašiem sevi, lai ko tādu spētu nodarīt savai dvēselei, uzkrājot tai tik milzīgu grēka nastu!

Tā tas bija toreiz, tā tas atkal un atkal atkārtojas šodien dažādās pasaules vietās, pat tepat netālu!

Hirosima...

Noteikti viena no asarām Dieva vaigā! Noteikti viens no kauna traipiem pasaules vēsturē!

Un Kapteinis ar apbrīnu uzlūko šo sīksto tautu, kura kā skudras nemītīgi un cītīgi atjauno kāda ļauna spēka izpostīto skudru pūzni.

Hirosima...

Tik savādi Kapteinis jūtas, atrodoties šajā vietā, par kuru dzirdēts jau kopš bērnības, bet kura vienmēr likusies kaut kur bezgalīgi tālu...

Hirosima - bezdievīgas cilvēcības simbols.

Hirosima - sātana plīķis Dieva vaigā.

Dienā, kad tur ierodas Kapteinis, tā kā putns Fēnikss, nopurinājusi pelnus no spārniem, lepna stāv starp kalniem un pāri ļaunumam!

Stāv kā apliecinājums spēkam, kurš noslauka asaru Dieva vaigā un sātana gaviļēm liek apklust.

Kas gan ir tas spēks, kuru jūt, ieelpojot Hirosimas gaisu Miera Parkā?

Tas ir spēks, kurš palīdz asnam izlauzt ceļu pretī saulei cauri dzīvību zaudējušajai zemei!

Tas ir spēks, kurš palīdz saknēm ieķerties akmenī!

Tas ir spēks, kurš liek uzziedēt pelniem!

Tas ir Ticības spēks! Ticības tam, uz kurieni ej, tam, ko dari, tam, kam tici, tam, ko mīli!

Ja asnam nav Ticības, ka tas spēs izlauzties cauri sakaltušajai zemei, tad labāk netiekties pretī saulei!

Ja saknei nav Ticības, ka tā spēs ieķerties akmenī, tad labāk nemēģināt iesakņoties!

Ja kādam nav Ticības, ka tas spēs sasniegt mērķi, tad ceļu labāk neuzsākt...

XII

... Ja kādam nav Ticības, ka tas spēs sasniegt mērķi, tad ceļu labāk neuzsākt...

Kapteinis tic, ka ir ... bagāts!

Bagāts ar visu, kas ar viņu ir noticis.

„Es esmu bagāts! Man pieder viss, kas ar mani noticis...” - šādus vārdus reiz Kapteinis saklausa kādā dziesmā, vērojot okeānu caur stūres mājas iluminatoru, jeb logu, kā teiktu sauszemes cilvēks...

Viņš ieklausās, padungo līdzī un aizdomājas par bagātību, jeb, pareizāk skanētu – Bagātumu!

Jā, patiesi, viss, kas ar viņu ir noticis un notiek, ir tas Bagātums, kuru nepazaudēt, neatņemt, nenozagt.

Kā neizmērojamā albumā krājas Kapteiņa izdzīvoto Dienu bildes! Izdzīvoto, nevis nodzīvoto!

Tās ir krāsainas, melnbaltas, saulainas, mākoņainas, priecīgas, skumīgas! Tās ir tik dažādas, bet visas tās ir Viņa!

Tas ir Bagātums, ko nevar saēst kodes vai sagrauzt rūsa...

Tas ir Bagātums, kuru nevar pazaudēt vai nozagt zagļi...

Kapteinis domīgi stāv uz kuģa komandtiltiņa kaut kur okeāna plašumā, ieklausās dziesmas vārdos un domā par savu Bagātumu!

Īpaši mīļās atmiņu bildes jau šķiet apdilušas no biežajiem domu pieskārieniem. Bet šie pieskārieni uzlādē un atgriež spēkus brīžos, kad šķiet apkārt ir tikai negaiss un vētras! Vīzijās saredzot šīs bildes, viņš sajūt sauli un zaļojošu pļavu! Jā, zaļojošu pļavu okeāna vidū!

Ir jau, nenoliedzami, arī bildes, kuras Kapteinis cenšas pāršķirt pēc iespējas ātrāk. Pat mēģināt sev iestāstīt, ka to nav bijis. Bet tās ir, un arī tās ir viņējās! Pareizi izpras-tas, tās tik daudz ko iemācījušas!

Kapteinis jūtas bagāts!

Viņam pieder milzīgais Dzīves Albums un atverot to, Kapteinis spēj lidot!

Viņš spēj pārvietoties laikā un telpā!

Nekāds konts bankā nespētu dot šādu gandarījumu, kuru izjūt, lidojot cauri savai Dzīvei!

Kapteinis jūtas bagāts!

Viņam pieder viņa Bērnība, viņa Jaunība, viņa Draugi, viņa Mīlestība, viņa Ģimene un vēl, un vēl – viss, kas ar viņu noticis!

Kapteinis jūtas bagāts ar to, kas viņam ir, nevis ar to, kā varētu būt vai, kā gribētos, lai būtu!

Bieži vien iegribām nav bijis vietas viņa Albumā un šo bilžu vienkārši nav, un nebūs! Nereti ir vien tukši bilžu stūrīši!

Un kādēļ gan zūdīties par to, kā nav un nebūs!

Kapteinis priecājas par katru saulainu Bildi, kuru ieliek savā Albumā!

Arī tur, kuģa stūres mājā okeāna plašumā, Kapteinis atver jaunu lapu savā Dzīves Albumā... un ielīmē tur laimīga cilvēka bildi!

Viņš kļuvis vēl bagātāks!

Kapteinis ne tikai jūtas bagāts - viņš IR pasakaini Bagāts!

Kapteinim pieder viss, kas ar viņu noticis...

XIII

... Kapteinim pieder viss, kas ar viņu ir noticis...

Reiz kādā no Āfrikas zemēm Kapteinis, no ostas uz pilsētu dodoties, vēro taksometra vadītāju – jaunu, simpātisku āfrikāņu meiteni. Vēro ne vien tāpēc, ka viņa ir jauna un simpātiska, bet tāpēc, ka trakajā satiksmē viņa kaut kā savādi vada automašīnu. Visas darbības ar veco, sagrabējušo nenosakāmas markas auto tiek veiktas ar vienu roku, otru pielietojot ar redzamām grūtībām tikai īpašos brīžos.

Turpmāko vakaru Kapteinis pavada kopā ar šo āfrikāņu meiteni, klejojot gar okeānu, bradājot tajā un pat sāpīgi uzkāpjot adatzivīm, sadurstot kāju pēdas...

Tie sarunājas par Āfriku... par Kurzemi... par dzīves dzīvošanu... arī par Mīlestību!

Kādā brīdī saruna aizvīrās arī pie meitenes grūti kustināmās rokas...

Viņa nelabprāt atstāsta bēdīgu notikumu savā dzīvē, kad vadot automašīnu, cietusi sadursmē ar citu transporta līdzekli un nopietni roku traumējusi. Vietējā slimnīcā kaut kāds dakteris laužto plecu mēģinājis salikt kopā un nostiprināt ar drātīm. Kaut kas... kaut kā esot saaudzis, bet pie katras kustības jācieš nepatīkamas sāpes...

Lai roku savestu kārtībā, nepieciešama atkārtota operācija kādā nopietnā klīnikā.

Lieki būtu teikt, ka šāda operācija izmaksātu vairākus tūkstošus dolāru, bet nabadzīgajai āfrikāņu meitenei šādas naudas, protams, nav... un, visticamākais, nekad nebūs!

Sarunās un klejojumos pailē visa nakts...

Ļoti interesanta un aizraujoša nakts abiem...

No rīta Kapteinis atgriežas uz sava kuģa... un nākamajā dienā dodas savā garākajā jūras klejojumā apkārt zemeslodei...

Uz kuģa esot, Kapteinim atkal un atkal atmiņās atgriežas simpātiskā Āfrikas meitene ar it kā bezcerīgi bojāto roku. Kapteinim viņas ir no sirds žēl!

Viņš saprot, ka vēlas palīdzēt... un, noskaidrojot operācijai nepieciešamo summu, kas gan nav mazā, vienā no ostām pārskaita naudu meitenei, ar kuru pazīstams vien pēc vienas nakts sarunām okeāna krastā!

Kāpēc?

Ar katru no mums reizēm notiek procesi, kurus loģiski neizskaidrot!

Tā šajā gadījumā notiek ar Kapteini!

Meitene, saņēmusi nepieciešamo naudu, labā klīnikā veic profesionālu operāciju un roka atgūst kustības spējas pilnībā. Kā apliecinājumu, Kapteinim viņa pat atsūta rentgena fotogrāfijas ar brutāli drātīm sapītajiem kauliem pirms operācija un jau izārstēto plecu pēc pareizās ārstēšanas.

Lieki būtu teikt, ka meitene ir bezgala pateicīga par savu glābšanu!

Arī Kapteini pārņem liels prieks, ka viss veiksmīgi izdevies un kādam cilvēkam izmainīta dzīve!

Toreiz ne Kapteinis, ne meitene nekādi nespēj iedomāties, ka šie abi vēlreiz satiksies!

Viņi vien sarakstās mīļām vēstulēm no tālienes!

Tomēr Liktenis lemj pavisam savādāk!

Kapteinis apkuģo apkārt zemeslodei 130 dienu laikā un īsi pirms Ziemassvētkiem viņa vadītais kuģis atkal atgriežas tajā pašā Āfrikas ostā!

Neticami... bet patiešs fakts!

Pēc ienākšanas ostā, Kapteinis ar nepacietību dodas satikt dziedināto meiteni, kura viņu sagaida ar neaprakstāmu pateicību un Mīlestību!

Kuģis nostāv šajā Āfrikas ostā nedēļu... un visu šo laiku viņi pavada kopā...

Kā?

Mīlot...

Vairāk gan Liktenis nav lēmis viņiem tikties!

Tikai mainot kaut ko sevī, iespējams izmainīt kaut ko
ap sevi...

Izmainot kaut ko ap sevi, notiek izmaiņas pašā!

A P S K A T E S

XIV

... izmainot kaut ko ap sevi, notiek izmaiņas pašā...
Tikai ejot var mainīties kaut kas maināms tavā Dzīvē...
Tikai ejot iespējams kaut kur nonākt...

Esot Ceļā, ik brīdi kaut kas mainās gan ap tevi... gan tevī pašā!

Izmaiņas ap tevi, visbiežāk, pamani uzreiz.

Tās ir redzamās lietas, kuras ir saskatāmas acīm, sataustāmas rokām, izgaršojamas ar mēli, vai izbaudāmas ar vēl kādām maņām. Un tomēr, saskatāmais un maņām izjūtamais, pašu būtiski nemaina. To nereti vienkārši pieņem, vai nepieņem, par to priecāties vai šausminies un, visbiežāk, drīzi vien aizmirsti, saskatot ko jaunu un aizraujošāku.

Tomēr notiek arī kādas fiziskajām maņām nesajūtamās izmaiņas mūsos!

Šīs izmaiņas nepamani uzreiz.

Reizēm aizrit pat ilgs laiks, līdz pārsteigts atklāj, ka tevī kaut kas kardināli mainījies.

Ir laika nogrieznis, kurā Kapteinis apskauž skudras, kuras var brīvi ložņāt pa akmens sienu aiz restotā cietuma loga...

Viņš tās vēro stundām ilgi, sāpīgi ilgojoties būt par vienu no tām!

Šīs svešās zemes skudras ir brīvas!

Tām nevajag bezjēdzīgi sēdēt ierobežotajā telpā un sarunāties vien pašam ar sevi, stundu pēc stundas, dienu pēc dienas!

Tikai ejot esi brīvs, tikai ejot, kaut kur var nonākt, tikai ejot tava Dzīve var mainīties!

To Kapteinis skaidri apzinās, vērojot skudras aiz loga.

Soreiz viņa Ceļš fiziski ir apstādināts. Ne jau pavisam, bet uz kādu laiku...

Redzamā kustība ir tikai skudras aiz loga...

Un tomēr iekšējais Ceļš apstāties nav!

To gan Kapteinis saprot stipri vēlāk, bet svarīgi, ka saprot...

Saprot, ka vērojot skudras, aizsākas kāds mentāli smalks gājums pašam sevī.

Gājums pretī Kaut Kam, ko nekad līdz galam nav iespējams izskaidrot vārdiem.

Tā ir uzticēšanās neredzamajām lietām...

Tā ir ticība pašam būtiskākajam un nozīmīgākajam katra cilvēka dzīvē, neatkarīgi vai viņš pats to apzinās vai nē!

Vai svešzemju skudras uz akmens sienas apzinājās, kādu misiju tās pilda?!

Jādomā, ka nē... Nu, protams, ka nē!

Tās vienkārši rāpoja, pildot uzticētos uzdevumus.

Katra no tām bija savā Ceļā. Katrai bija savs Gājums!

Un arī Kapteinis, kā izrādīsies vēlāk, ir viņam noliktajā Ceļā!

Jo iet var arī neejot, vērojot, mēģinot izprast likumsakarības!

Tomēr ne visas skudras rāpo barā...

... un ne visi putni vēlas lidot baros!

XV

... ne visi putni vēlas lidot baros...

Lai gan barā jau it kā būtu vieglāk!

Lai gan barā jau it kā būtu drošāk!

Barā blakus vienmēr ir kāds, kas var palīdzēt, ja gadās kļūme. Bet, tanī pat laikā, barā atradīsies arī kāds, kurš vēlēšies ieknābt...

Barā kādi noteikti zina pareizo ceļu uz kurieni lidot, ja nākas nomaldīties. Bet, tanī pat laikā, barā būs arī kāds viltus ceļvedis...

Barā kopīgi vieglāk atrast barotavu, ja moka izsalikums. Bet, tanī pat laikā, barā uz vienu kumosu mērķē vairāki knābji un kāds pēdējā brīdī var atraut tevis iecerēto...

Bet pats galvenais - barā vienmēr valda savi likumi un to vada barveži.

Putns, kurš nevēlas pakļauties barvežu vadībai, barā iedzīvoties nespēj!

Putns, kurš mīl brīvību, barā jutīsies tieši tāpat kā būrī.

Bars nevis piedāvā, bet gan uzspiež savu! Bars brīvam Putnam apkārt izveido restes. Barā pats nejūti, kā kļūsti par viendabīgi pelēku masu un dziedī vairs ne savu dziesmu, bet dziedī tiem, kuru rīkles ir skaļākas!

Un pamazām brīvību alkstošs Putns ir pazaudējis sevi. Viņš ir pārvērties par vienu no bara!

Tieši tādēļ ne visi putni vēlas lidot baros...

Tie, kuri vēlas, lai viņu dziesma tiktu sadzirdēta un viņa lidojums netiktu ierobežots, izvēlas grūtāko ceļu - pastāvēt paši par sevi!

Ir jau šajā pasaulē gan vārnas, gan ērgļi...

Kapteinis šad tad aizdomājas: - Vai tikai putnam ir šāda izvēle - būt vienam no bara, vai būt tam, kas esi?

Iemesls, kādēļ bieži vien nekur nenokļūsti, var būt tas, ka īsti nezini savu spēju robežas un neesi pietiekami pacietīgs, lai pabeigtu iesākto – tā domā Kapteinis!

Viņaprāt, pārāk maz aizdomājamies, kur gribam nokļūt... un kāpēc!

Bara putniem nav Sapņa!

Nav sapņa par Apvārsni kā Dullajam Daukam ...

Nav sapņa par Laimes Zemi kā Sprīdītim...

Nav sapņa par Brīvību kā būrī iesprostotam Laimes putnam ...

Savukārt, bez miera sirdī savu Sapni nesaredzēt, tāpat kā nesaskatīt atspulgu viļņojošā ūdenī. Vispirms ir jānomierinās, jāierauga savs Sapnis un, apzinoties savas spējas, jālido savā lidojumā, neatkarīgi no tā, kurp dodas bars.

Kaut vai aiz Apvāršņa, kaut vai uz nezināmo Zemi, vienkārši jālido laukā no sava zelta būra!

Kapteinis noteikti nav spējis un nespēj būt par vienu no bara....

A P S K A T E S

XVI

... Kapteinis noteikti nav spējis un nespēj būt par vienu no bara....

Trakajos jaunības gados Kapteinim bija kāds zvejas laiku kuģa biedrs un Draugs. Savā jaunības trakumā tie kopīgi svinēja Dzīvi, īpaši nepiedomādami par to, kādēļ viņi dzīvo, ko ar savu Dzīvi vēlas pateikt apkārtējiem un paši sev. Draugi vienkārši skrēja Dzīvei cauri, baudot To, kā kārtējo viņa glāzi vai vienas nakts sievieti...

Tiem šķita, ka viņi ir laimīgi! Tiem šķita, ka tā skries, nepagurstot, bezgalīgi!

Kādā ziemas dienā Kapteinis pēkšņi saņēma ziņu, ka viņa Draugs, kārtējā uzdzīvē pirtī, lēcot diķī lauzis mugurkaulu...

Ko Kapteinis juta?

Garā rindā kārtojās vien daudzpunkti un jautājuma zīmes...

Tie satikās slimnīcas palātā jau pēc vairākām operācijām. Pa kluso viņi dzēra brendiju no pudeles kakliņa un runāja veselu dienu...

Par ko?

Par tiem pašiem daudzpunktiem un jautājuma zīmēm... par nolemtību un cerību... Abiem neizsakāmi sāpēja! Un nelīdzēja pat brendijs!

Cerības nepiepildījās un Draugs tā arī palicis uz gultas visus šos garos gadu desmitus...

Pāris gadus pēc šī notikuma arī Kapteinis tika laužts. Nē, ne fiziski, bet emocionāli... un draugi pazaudēja viens otru, katrs klusībā sevī izsāpot savu sāpi, līmējot kopā saplēsto! Kā nu katrs prata! Skrējiens bija pierimies!

Bet tiem abiem taču vēl bija tik daudz ko pateikt šai Pasaulei!

Ilgus gadus tie nedzirdēja viens otra stāstus.

Viņi bija noklīduši kaut kur paralēlos ceļos, kuri nekrustojās...

Un tad, gaidot kuģi vienā no Amerikas viesnīcām, Kapteinis garlaikodamies pārlasa elektronisko pastu un pēkšņi pārsteigts ierauga tur īsu vēstulīti no to gadu Drauga!

Ir pagājuši vairāk kā desmit gadi...

Kas notiek Kapteinī?

Jūtu eksplozija, kurā kā izvirdums izsprāgst asaras...

Šajā eksplozijā pazūd daudzpunkti - paliek tikai jautājumu un izsaukumu zīmes! Viņš jūtas ļoti pretrunīgi - mījas prieks par atrasto tagad un kauns par pazaudēto toreiz. Mījas prieks par šo Cilvēku un kauns par sevi!

Vai Kapteinis Draugu toreiz, pirms gadiem, nodeva un pameta? Vai Kapteinim tagad ir tiesības uz Viņa draudzību?

Draugs gan apliecina, ka visu esot sapratis un ne brīdi neesot uzskatījis viņu par nodevēju, bet kādu atspulgu redz pats Kapteinis, skatoties savas sirdsapziņas spogulī... Īstajā spogulī, ne greizajā un savu attaisnojumu izkropļotajā!

Draugs stāsta, ka pēdējos gadus uzticamākais palīgs esot bijusi viņa sieviņa, kura kādā brīdī šķiet visu bija izteikusi šai pasaulei ar savu uzticību un mīlestību, un aizgājusi... Tieši šādā brīdī Liktenis viņus atkal saved kopā. Un, iespējams, tieši tagad Kapteinis visvairāk vajadzīgs Draugam!

Bet visā šajā stāstā pārsteidzošākais ir tas, ka fiziski laužtais un gultai piekaltais Cilvēks raksta, ka pēdējos gados, kad dzīva vēl bijusi sieviņa, tas juties laimīgs!

Kāpēc laimīgs un pateicīgs Dievam?

Jo esot izbaudījis, ko nozīmē īsta tuvu cilvēku bezierunu Mīlestība un esot spējis sniegt savu Mīlestību...

Mīlestība ir tā, kas padara laimīgu!

Mums katram pieder viss... kas ar mums noticis...

M A T

DZĪVES SVINĪBAS IR BAUDAS

XVII

... mums katram pieder viss... kas ar mums noticis...

Ikviens kapteinis savu kopdzīvi ar jūru reiz sācis kā matrozis. Tas ir pareizais un īstais ceļš līdz augstākajam punktam – komandtiltiņam!

Arī Kapteinis reiz satraukts uzkāpj uz aprūsējuša zvejas kuģīša, lai uzsāktu iepazīšanos ar jūras dzīvi no zemākā starta punkta.

Kopkajītē sēž vairāki iereibuši vīri nošmulētos darba tērpos un spēlē kārtis. Ik pa brīdim apkārt skaļi ieskanas īsi aprauti vārdi no slāvu tautas ne literārās leksikas.

Gaiss ir biezs no lēto cigarešu, sastāvējušos zivju, nemazgātu trauku un lētā vīna smārda.

Ienākot šajā nelielajā telpā, Kapteini, kurš tobrīd gan vēl ieradies tikai kā jauns matrozis, pārņem neziņa un satraukums.

“Ko stāv, kā p... (necenzēts vārds, kas apzīmē vīrieša dzimumlocekli) kāz nate?!” – izmet gara auguma, drūms un netīrs vīrs. Kā vēlāk uzzin Kapteinis, tas ir kuģa mehāniķis ar iesaku Līkais. Šai frāzei laikam vajadzēja nozīmēt draudzīgu sasveicināšanos.

Kāds cits ir laipnāks un pasniedz netīru glāzi ar kaut kādu sarkanu šķidrumu, kas izrādās stiprinātais vīns.

Uz kautrīgo iebildumu, ka nedzerot, reakcija ir: “Tu ko - stukačs?”

Šī frāze laikam neko labu nevēstī, un, lai apgāztu šo pieņēmumu, Kapteinim nākas iztukšot dziru...

Kāršu spēlē aizņemtie vīri īpašu vērību atnācējam vairs nevelta, vien brīdina, ka viņi ir izsalkuši un matroža pienākums ir tos paēdināt.

Nekad iepriekš Kapteinis nav gatavojis nekā vairāk, kā vien izcepis omleti. Nu nāksies gatavot brokastis, pusdienas un vakariņas sev, un vēl pieciem izsalkušajiem.

Un nevienu neinteresē – proti gatavot, vai nē! Vārdus - “neprotu”, “nezinu”, “negribu” - droši var atstāt uz piestātnes aiz sarūsējušā kuģīša borta. Šādu valodu šeit neviens nesaprot!

Kapteiņa jeb, pareizāk sakot, matroža, pirmo rosību smīkņādami caur pierēm vēro pieci drūmi zvejas vīri, laiku pa laikam sulīgi nolamājoties slāvu mēlē un iztukšojot kārtējo glāzi pretīgā šķidruma. Tas viņus dara arvien skaļākus un bravurīgākus.

Tanī vakarā vēl zvejā nav jādodas, jo aiz jūras vārtiem trako vējš.

Kapteinis mēģina atcerēties, kā mamma gatavojusi makaronus ar gaļu jeb, kā šeit saka “makrons pa flotski”. Labi, ka kāds rāmāks vīrs no komandas, sapratis, ka puišim kulinārijā nekādas pieredzes nav, gan noburkšķ zem deguna: “Atsūt te visāds!”, bet tomēr nāk palīgā vismaz ar padomiem.

Tikko nedaudz tiekot skaidrībā ar pavārmākslas ābeci, seko nākamais izaicinājums.

Izrādās vīru enerģijas dzēriens negaidīti izbeidzies. Kādām vajag skriet uz tuvāko veikalu pēc nākamās devas. Protams, visi pieci acu pāri pavēršas pret jaunpienākušo matrozi un nākas pārtraukt ēdiena gatavošanu, kas nu pēkšņi visiem kļuvis mazsvarīgs, lai dotos uz veikalu pēc lētā vīna.

Drīz vīns tiek piegādāts un var turpināt kulinārijas praksi, bet pateicības vietā par piegādi, atskan neapmierinātība, ka “špeis vel nav gatav”.

Tādi pirmie brīži jaunajā jūras dzīvē palikuši prātā Kapteinim...

Svarīgākais toreiz bija iemācīties saprast, ka čīkstēšanu un nevarēšanu šeit neviens nepieņem. Pat, ja ko neproti – dari! Gan jau kāds piepalīdzēs un pielabos kļūdas!

Vēlāk, neskaitāmas reizes, visdažādākajās ekstrēmās situācijās, Kapteinis atkal un atkal pārlicināsies, cik šie skarbie, vēju appūstie, rupjie un sāļā ūdens iesālītie vīri ir īsti, patiesi un godīgi! Šeit mīkstčaulībai un tēlošanai nav vietas!

Ja spēj izkāpt no savām komforta čībām, nekurnēdams pieņemt pastiepto draņķīga vīna glāzi, paveikt uzticēto, kaut līdz asinīm sakosti zobiem – kļūsi par savējo.

Bet par savējiem šie vīri gatavi stāvēt līdz galam!

Tāda, lūk, zvejas vīru brālības ābece!

Tā sasaistīta kā auklas zvejas rīkos!

Tikai izejot cauri šim pārbaudījumam, jeb sava veida iniciācijai, kļūsti par piederīgo jūras tautai. Savādāk nesānāk!

Kapteinis to bija sapratis vēl pirms ierašanās uz aprūsējušā zvejas kuģīša...

Vēl tad, kad mazs puika būdams, pamanījās doties līdzī tēvam zvejā!

Katrā vidē ir savi likumi un tikumi...

A P S K A T E S

XVIII

... katrā vidē ir savi likumi un tikumi...

Kādā Āfrikas vietā uzturoties, Kapteinis ieklausās vietējo stāstījumā par kādas šīs zemes tautas tikumiem un tradīciju.

Tur mājajošās cilts vīrieši reizi gadā izrotājas ar spalvām un dažādiem krāsainiem košumiem, cenšoties iepatīkties sievietēm, kuras sanākušas izvēlēties sev vīrieti nākamajam gadam. Arī tās, kurām jau ir vīrs mājās nāk, lai atrastu sev citu, tīkamāku.

Izvēle šeit ir tikai un vienīgi sievietes rokās...

Un tad nu tēviņi cenšas, kā prazdami, izrotājot sevi spalvām un greznumlietām, lai iepatīktos mātītēm! Savādāk šo procesu nosaukt ir grūti!

Apaļīgās, sviedriem noplūdušās “dāmas” īpaši pat necenšas sevi sakārtot vai sakopt, jo viņas vienalga neviens nevērtēs! Izvēle jāizdara tikai un vienīgi viņām...

Savukārt vīriem gan jāpacenšas būt pēc iespējas iekārojamākiem! Un tie arī cenšas!

Kapteinis klausās un domā, vai viņš gribētu piedalīties šādā sevis izvērtēšanā, kā izvēles subjekts kādai?

Nu protams – nē!

Pēc šīs sarunas Kapteinis aizdomājas par to, vai tomēr arī līdz rietumu civilizācijai jau nav atceļojusi līdzīga tendence?

Kapteinis negribīgi, bet godīgi arvien vairāk pietuvojas atziņai, ka mūsdienu jaunie puisi kļūst aizvien nevīrišķīgāki, bet meitenes izlēmīgākas un aktīvākas...

Puisi aizvien vairāk un vairāk sākuši pievērst uzmanību savam spalvu rotājumam nekā bruņniecisku mam...

Bruņinieku bruņas, šķiet, nodotas metāllūžņu savāktuvē un ir apvilks teatrāls košums! Pārdomu laikā

Kapteinī pat ieskanas rindiņas no kādas dziesmas – dzīve kā košums!

Diemžēl... un Kapteinis skumīgi secina, ka arvien straujāk arī pie mums tuvojas šo Āfrikas cilšu ieradumi, kad izvēli, iespējams, izdarīs tikai un vienīgi sievietē!

Vīriešu sugas indivīdam tā kļuvis ērtāk un vieglāk!

Žēl tikai sieviešu, kuras vairs neizjutīs, ko nozīmē būt iekārojamai un patiesi mīļetai...

Savu vīreli tā vienkārši varēs iegādāties kā piedevu savam kažokam, automašīnai un miteklim!

Vai tiešām pienāks brīdis, kad sievietē vīrieti izvēlēšies kā aksesuāru?

Ka tik būtu smukāks un pieskaņotas krāsas spalvām!

Ak, šīs Āfrikas ciltis!

A P S K A T E S

XIX

... ak, šīs Āfrikas ciltis...

Reiz Kapteinis, kopā ar kādu āfrikāņu puisi, dodas vakariņās uz vietējās pilsētas ēstuvi. Lai tur nokļūtu, ir brauciens pa trakoti drebelīgo ceļu līdz vietai, ko nosacīti varētu dēvēt par pilsētu. Tad Džeimss (tā sauc puisi) aizved Kapteini uz vietu, kur barojas vietējie āfrikāņi, jo Kapteinim gribas tieši vietējās eksotikas.

Ēstuve, maigi sakot, vizuāli pievilcīga nav, bet eksotiska gana...

Kapteinis izvēlas kaut kādu vietējo zivi un dārzeņus. Ēdiens ir garšīgs un ass, bet Kapteinim tāds ir pa prātam.

Un tad sākas dīvainākais un aizraujošākais!

Tikko uzsākot maltīti, pēkšņi visā kvartālā nodziest gaisma! Nākas sēdēt pilnīgā tumsā un mēģināt sataustīt pa šķīvi savu zivi...

Gaisma tā arī neiedegas visu vakariņu laiku.

Džeimss smiedamies vien nosaka: «Ko nu tur... Šeit ir Āfrika!» Tā šeit mēdzot gadīties bieži.

Jā... šīs Kapteinim noteikti ir dīvainākās un amizantākās vakariņas no pieredzētajām citur pasaulē...

Abi sēd pilnīgā tumsā, sviedriem noplūduši, ēd un sarunājas par dzīves atziņām, smejas un kopīgi pateicas Dievam par šo neparasto vakaru!

Un droši vien, tieši tādām tam arī vajag būt, lai paliktu atmiņā uz ilgu laiku!

Arī tur bija iespējams atrast kādu lepnu restorānu, kur degtu gaisma un strādātu kondicionieris, bet tad šīs vakariņas būtu kā vienas no daudzām citās vietās!

Šīs ir īpašas ar šo neatkārtojamo atmosfēru, izjūtām un jaukajām sarunām par meklējumiem zem šīs saules...

Kaut kad, kādos meklējumos zem saules mēdz doties ikviens!

XX

... kaut kad, kādos meklējumos zem saules mēdz doties ikviens...

Reiz no kāda, Kapteinis dzird stāstu par nabaga vīru, kurš katru dienu mēro vienu un to pašu ceļu no savas trūcīgās būdas līdz tirgum, lai tur saubagotu kam ēdamam.

Tanī pašā apvidū dzīvo arī kāds bagātnieks, kurš ne reti dodas izjādēs un ievēro šo nabagu.

Kādā dienā bagātajam jāaizbrauc no šīm vietām un viņš nolemj, pirms doties projām, palīdzēt nabaga kaimiņam.

Aptuveni pusceļā starp nabaga būdu un tirgus laukumu upi šķērso tilts. Bagātais no savas pārticības pieber maišeli zelta monētu un noliek tilta galā, kur nabagam to noteikti vajadzētu ievērot.

Tad iztikas šim būtu līdz mūža galam un nevajadzētu vairs ubagot – tā pie sevis nodomā bagātais.

Bet tieši šajā dienā nabaga vīrs, nonācis pie tilta, nodomā, ka viņš neskaitāmas reizes ir šķērsojis šo tiltu un droši vien varētu to pāriet aizvērtām acīm! Un tas nolemj pamēģināt, aizver acis un iet ...

Tiltu nabaga vīrs šķērso veiksmīgi, tikai pašā tā galā aiz kaut kā aizķeras kāja, bet arī šim šķērslim viņš labvēlīgi tiek garām.

Vīrs ir tik apmierināts ar savu veikumu, ka aiziet tālāk pat neatskatīdamies, kas tad bijis tas aiz kā teju vai paklupis.

Maišelis zelta paliek ceļa putekļos, kur to vēlāk noteikti savāks kāds nejaušs garāmgājējs.

Ubags turpina ceļu uz tirgus laukumu, lai saubagotu dienišķo iztiku.

Bagātais, pat neapskatījies, kas noticis ar nolikto naudu, aizbrauc pārliecībā, ka ir kādam palīdzējis.

Kādēļ savās Piezīmēs Kapteinis atstāsta šo reiz dzirdēto stāstu?

Kāda ir tā morāle un vēsts lasītājam?

Ar to Kapteinis mudina padomāt, cik bieži tavas acis ir aizvērtas tieši tajos brīžos, kad tām vajadzētu būt īpaši redzīgām!

Kapteinis mudina padomāt par to, cik bieži akli paej garām dzīves piedāvātajām iespējām, lai turpinātu iztikt ar žēlastības dāvanām, kuras atmet kāds!

Kapteinis mudina aizdomāties, cik bieži sirds aklums ir tas, kas pieviļ un šķietamā veiksmē patiesībā ir zaudējums!

Kapteinis aicina un mudina aizdomāties...

M A T E R I Ā L S

XXI

... Kapteinis aicina un mudina aizdomāties...

Reiz, staigājot pa Lamanša šauruma piekrasti, Kapteinis ievēro lielus, drūmus akmeņus, kuri šķiet uzziēdējuši.

Snaudošos, raupjos milzeņus apņēmis Vītenis un, šķiet, uzplaucis pats Akmens!

Tie saauguši tik cieši kopā, ka, šķiet, nekas tos nespētu izšķirt!

Tā tie sargā viens otru. Akmens sargā Vīteni no vēja. Vītenis sargā Akmeni no aukstuma. Un izskatās, abi jūtas laimīgi!

Izskatās, abi ir iemīlējušies viens otrā!

Izskatās, abi pieņēmuši sevi un viens otru tādus, kādi tie ir – abi kopā un blakus!

Pirmajā acumirkļī Kapteinim šķiet - tāda dīvaina Mīlestība!

Kas gan varētu būt kopīgs vecam, apdrupušam Akmenim ar jaunu, graciozu Vīteni?

Vītenim apkārt tik daudz puķu, zaļu koku ar ko draudzēties! Kādēļ šis drūmais, mūžam snaudošais Akmens?

Savukārt, Akmenim apkārt tik daudz nopietnu akmens bluķu, ar ko rāmi pārspriest gadu simtos izjusto! Kādēļ šis vieglprātīgais, gaisīgais Vītenis?

Un, šķiet, tas jau arī ir Mīlestības lielais noslēpums un paradokss, ka Tā negaidīti uzplaukst tur, kur it kā nekādi nevajadzētu būt, bet pēkšņi izzūd no turienes, kur it kā vajadzētu būt pārpārēm...

Bet tā tas ir prāta izpratnē!

Mīlestība domā savādāk.

Tai svarīga ir vēlme dot!

Akmens gatavs dot Vītenim drošību, savukārt Vītenis Akmenim – siltumu!

Un abi šajās attiecībās rod tik ļoti cerēto harmoniju
un mieru.

Mieru rod cietā Akmens dvēsele...

Mieru rod romantiskā Vīteņa dvēselīte!

Un vēlmē dot arī slēpjas Mīlestības dziļākā būtība,
kuru tik bieži grūti izskaidrot ar prātu un izteikt vārdos!

Kapteinis, Lamanša šauruma krastā uz Akmens sēžot
jūt - tam ir silti un, vērojot Vīteni, saprot - tam droši.

Un arī Kapteinim no tā kļūst it kā siltāk, it kā drošāk!

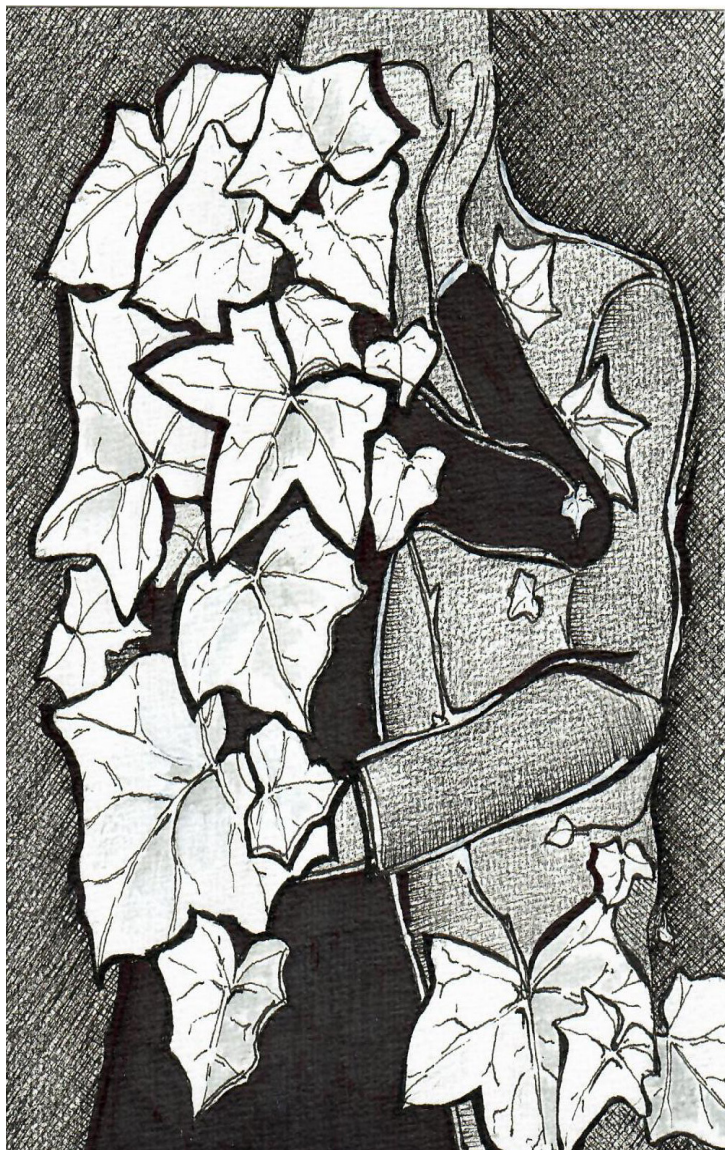
Šķiet dzestrajam Atlantijas okeāna vējam uzpūšot, tie
vēl ciešāk pieķeras viens otram! Lai tikai nepazaudētu,
lai vējš neatrautu vienu no otra!

Rotaļām ar vēju viņu divtūlībā nav vietas!

Kaut kur Lamanša šauruma krastā arī šobrīd stāv
Mīlestībā uzziņējuši akmeņi...

Un Kapteinis aizdomājas par došanu!

Dodot iegūsti daudz vairāk, kā ņemot!

MĪLĒT IR DOT

XXII

... dodot iegūsti vairāk, nekā ņemot...

Domājot un atceroties viļņainos ceļus, Kapteiņa atmiņā nāk kāds smags periods dzīvē. Tas ir laiks, kad dažādu ārējo apstākļu, paša kļūdaino lēmumu un izvēļu rezultātā daudz kas tiek saplēsts dzīvē. Smagi un neatlaidīgi nākas lāpīt un atgriezties...

Šajā smagajā pašam un ģimenei laikā, Kapteinis raksta, ko līdzīgu dzejai.

Lai tuvāk iepazītu Kapteiņa planētu, tikai dažas rindas no to gadu pierakstītā rūtiņu kladē ar zīmuli.

Aiz priekšskara uz koka sola veca

Raud dzīves sitienu māksis guris klauns.

Tas smaida masku nolīcis uz pleca,

Nu savām jūtām mazliet paganīties ļaus!

Viņš izlaiž pastaigā gan savas skumjas,

Gan savu nemieru, kas sirdi spiež.

Un garāmgājējiem viņš atbild frāzes dumjas,

Lai nenojaustu tie, cik ļoti klauns šis cieš!

Par ko vēsta šīs emocijas, Kapteiņa notvertas un uz papīra lapas uzliktas toreiz, pirms daudziem gadiem?

Pārlasot tolaik rakstītās rindas, Kapteinis iztēlojas - uz apbružāta koka sola cirka aizkulisēs raud kāds vīrs...

Un var jau būt, ka visā tajā nebūtu nekā dīvaaina, nekā īpaša, ja vien šis raudošais vīrs nebūtu ... klauns!

Šķietami paradoksāli! Vai tad klauns spēj raudāt? Šķiet tas visu laiku smejas un smīdina citus! Tam taču vienmēr un visur jābūt jautram!

Tā šķiet apkārtējiem!

Bet klauns raud...

Un blakus kāds attopas, ka arī klauns ir tikai Cilvēks!
Arī klaunam var sāpēt!

Arī klaunā kaut kur iekšienē slēpjas asaras, un kādu brīdi tām jātiek laukā!

Vēl pirms neilga brīža šis pats vīrs bija licis smieklos
locīties visai publikai pārpildītajā cirkā un nevienam nav
nekādas daļas par to, kas notiek viņā!

Smieklī caur asarām, asaras caur smieklīem...

Par ko stāsts?

It kā par klaunu, kurš raud aizkulisēs...

Bet varbūt ne tikai par klaunu?

Bet varbūt vispār ne par klaunu?

Ikvienā no mums, arī Kapteinī, kaut kur iekšienē
slēpjas asaru ezeriņš, un laiku pa laikam to nepieciešams
iztukšot, jo tas sāk applūdināt Dvēseli! Tad asarām jātiek
laukā!

Tāpēc mēs katrs kādreiz raudam!

A P S K A T E S

XXIII

... tāpēc mēs katrs kādreiz raudam...

Kādā no ziemeļu valsts ostām Kapteinis reiz ievēro daudz ledū iesalušu un bojā gājušu gulbju...

Kapteinis aizdomājas, kāpēc šie varenie putni nav pacēlušies spārnos un paglābušies no ledus gūsta! Viņš sāk tos novērot...

Cauri plānam, trauslam ledum it kā nesteidzīgi peld viens no gulbjiem.

Tā kustības šķiet tik rāmas, pat bezrūpīgas. Cēlais putns droši vien zina savu mērķi, kurp doties un šķiet, nekas to nespēj no tā novirzīt vai aizkavēt...

Un peldējuma mērķis – krasts jau it kā nav tālu!

Un it jau arī varenie spārni, kuriem uzticēties, kad nepieciešams!

Bažām jau it kā nebūtu iemesla un gulbis bezrūpīgi turpina savu ceļu uz krastu.

Tomēr ar katru brīdi peldēt kļūst aizvien grūtāk. Jo tuvāk pietuvojās lolotais mērķis, jo ledus kļūst biezāks.

Šķiet putns izlemj līdz krastam aizlidot.

Kapteinis vēro, kā tas savēzē savus spārnus un domās jau atraujas no gludā līdzenuma sev apkārt, bet tūlīt pat tas sāpīgi atsitas pret ko cietu.

Spārni nespēja to pacelt, jo trūkst ūdens plašuma ieskrējienam!

Putns vēl un vēl mēģina atrauties no šī viltīgā klajuma!

Spārni taču tik daudz reižu ir glābuši, paceļot prom no briesmām un pretī saulei!

Šoreiz viss ir savādāk kā ierasts.

Cēlais putns haotiski kuļājas kā pīle un nespēj, ne tālāk peldēt, jo ledus kļuvis par cietu, ne pārvietoties pa ledu, jo tas lūzt un slīd, ne arī pacelties lidojumam, jo trūkst plašuma ieskrējienam. Tas nokļuvis gūstā!

It kā pavisam plāna, trausla ledus kārtiņa pilnībā
paralizē lielo, cēlo, it kā vareno putnu!

It kā šķietami sīks un neievērojams traucēklis!

It kā...

Gulbis ilgi un izmisīgi kuļājas, līdz tā spēki apsīkst,
un, šķiet, zūd arī galvenais – ticība tam, ka spēs pacelties
spārnos un izrauties no gūsta!

Ir zudusi ticība saviem spārnieniem!

Kapteinis mana, ka putna kustības kļūst arvien
lēnākas, bezmērķīgākas, līdz apsīkst pavisam...

Gulbis samierinājies ar šķietami neizbēgamo.

Cilvēki, staigājot gar aizsalušo līcīti, nesapratnē raus-
ta plecus un brīnās, kādēļ ledū iesaluši tik daudz beigtu
gulbju!

Viņi neaizdomājas, ka tie ir putni, kuri likuši visas
cerības uz saviem spārnieniem un, kādā brīdī, saskaroties ar
grūtībām, zaudējuši ticību tiem!

Lielākais zaudējums ir – zaudēt ticību pašam sev!

Un Kapteinis prāto par to, uz ko balstās paša Ticība
un Cerības!

Kapteinim, tāpat kā daudziem līča krastā, vienmēr
šķitis, ka paša spārni ir vareni un spēcīgi!

Grūtību ledus apkārt šķitis tik plāns, cerētais glābiņš
tik tuvu.

Arī gulbim tā šķita...

Diemžēl šķietamība mēdz būt viltīga un mānīga...

XXIV

... diemžēl šķietamība mēdz būt viltīga un mānīga...
Kādā eksotiskā Indijas okeāna salā daudz redzējušo
un pieredzējušo Kapteini pārsteidz tur satiktās sievietes!
Sievietes mēdz pārsteigt daudzviet un dažādi, bet šeit
 kaut kā īpaši!

Lieki būtu pieminēt, ka sala šī ir ļoti mežonīga un
vispārpieņemtie civilizācijas izturēšanās modeļi nav
vietējo pieņemti.

Un tomēr, ar ko tad Kapteini pārsteidz sievietes šajā
salā?

Iedzīvotāji šeit ir tumšādaini un, protams, staigā
puskaili, jo sala atrodas tuvu ekvatoram, un tur vienmēr
ir karsti.

Vīrs galvām, augstajās un lapām pārbagātajās palmās,
pilns dīvainu sikspārņu, paliela suņa izmērā. Nu tādi
spārnaini un lidojoši suņi!

Bet turpinot par tām saliniecēm...

Kapteinis, pa salu klejojot, pamana, ka sieviešu
tumšādainās sejas ir nozīestas ar biezu baltas krāsas
slāni. Tuvāk pietuvojoties, viņš secina, ka tas ir balts
māls, kas uzklāts uz sejām!

Sejas zaudējušas jebkādu dabiskumu un mīmiku. Tās
pārvērstas baltās maskās!

Un grūti pat saprast, vai dabīgi salas iedzīvotājas ir
simpātiskas, vai ne!

Kapteiņa skatījumā šīs sievietes izskatās pēc kaut
kādiem briesmu tēliem no pasaku un šausmu grāmatām!

Kapteinis, neizpratnē par šīm dīvainajām, pat
šausminošajām sejām, pie izdevības uzdod jautājumu
kādam no salas vīriešiem.

Pašām sievietēm uzdot skaistuma kopšanas
jautājumus Kapteinis uzskata par nepiedienīgu,

iespējams, pat aizvainojošu! Kas zina, kā tās reaģētu, ja pateiktu, ka viņas izskatās atbaidošas!

Pamēģiniet kādai pārlietu uzkrāsotai Būtnei šeit pat pie mums pateikt, ka tā pārcetusies ar skaistuma uzlabošanu un izskatās, maigi sakot, ne visai labi! Šķiet reakcija būtu samērā viegli prognozējama!

Tāpēc Kapteinis jautājumu par sievietēm uzdod vietējam vīrietim. Bet arī vietējais vīrietis ir neizpratnē par šo, viņaprāt, muļķīgo jautājumu!

Kā?!

Sievietes seja taču nu kļuvusi balta! Un sieviete ar baltu seju esot tik skaista un iekārojama!

Līdzeklis, kā sejas baltums iegūts, šeit nevienu neinteresē!

Vietējiem un vietējām šķiet skaisti!

Jā, šķietamība ir mātīga!

Vakarā, sēžot okeāna krastā zem augstajām palmām ar lidojošajiem sikspārņiem suņa lielumā, Kapteinis aizdomājas par mūsu sievietēm, un saprot, ka sieviešu skaistuma meklējumi visur pasaulē ir ļoti līdzīgi. Atšķiras vien metodes un nianšes!

Kaut kur biezā slānī smērē sejas ar baltiem māliem, citur pumpē savā ķermenī un sejā visu ko, lai tikai izpatiktu!

Kam?

It kā jau vīrietim, bet nereti šķiet, sev pašai!

Nav viegli uzdrošināties pieņemt sevi tādu, kāds esi!

XXV

... nav viegli uzdrošināties pieņemt sevi tādu, kāds esi...

Savos pasaules ceļojumos, Kapteinim nācies tikties un sarunāties ar visdažādākajiem cilvēkiem, tai skaitā kādu valstu Prezidentiem.

Lielākā daļa sarunu laika gaitā izbalē un izzūd, atstājot vien kaut kādas tālas aprises.

Un tomēr ir īpašas tikšanās reizes, kuras spilgtumu nezaudē pat laika ietekmētas!

Kapteinim tādas noteikti ir sarunas ar Vīru, kurš pirms daudziem gadu desmitiem no vīzijas izveidoja Mīlestības oāzi, kura šodien kalpo pasaules nabadzīgajiem un aizmirstajiem Āfrikā.

Tas ir brīnišķīgs Cilvēks un fascinējoša Personība!

Droši vien Dievs jau tādēļ izvēlējās tieši Viņu, lai īstenotu šo grandiozo ieceri! Bet kā īsti izvēle notikusi, tas lai paliek Dieva un šī Vīra ziņā...

Kapteinim ir patiesa bauda klausīties šajā īpašajā Cilvēkā, viņa atmiņās, izjūtās, sapņos...

Viņa teiktais šķiet pašsaprotami vienkāršs, bet tanī pat laikā piesātināts ar īpašu Mīlestības garšu! Un apkārtējie uzlādējas no šī Cilvēka nemākslotās Mīlestības uz ikvienu...

Par lielu naudu var nopirkt, vai uzbūvēt kuģi un piepildīt to ar cilvēkiem, bet pieliet šo vidi līdz augšai ar Mīlestību un Žēlsirdību uz it kā pilnīgi svešiem, un fiziski pat atbaidošiem cilvēkiem, to nevar izdarīt tikai savā spēkā!

Nekad... nekā... neviens....

Redzot šo Cilvēku, klausoties viņā, sarunājoties ar viņu, Kapteinis saprot, ka uz šīs sejas nav maskas, kā tas mēdz būt daudziem, tā saucamajiem “labdariem” daudzviet pasaulē, kuri cenšas savu teatrālo “labestību” izrādīt

publiskos šovos, pāris reizes gadā. Bet nu tā - ar vērienu, lai redz tūkstoši! Televīzijā, ar puņķiem un asarām, īsāk sakot - pa smuko!

Šī Vīra izveidotajā pasaulē spēles un izrāžu nav! Šeit viss notiek pa īstam!

Šeit ikviens cenšas noglāstīt strutām un augoņiem pārklāto nelaimīgo, nevis, lai izrādītos kādiem, bet lai kādu kaut nedaudz mierinātu....

Šeit izveidotajā pasaulē nenovēršas riebumā no cietēja, kura seja patiesībā ir maz līdzīga cilvēka sejai, reizēm bez deguniem, bez acīm, pat ar aizaugušām mutēm.

Pat daudz piedzīvojušajam un rūdītajam Kapteinim bez emocijām grūti aprakstīt, ko tādu, ko varbūt var redzēt tikai šausmu filmās. Jā, šausmu filmu režisori, grimētāji šeit varētu smelties masu ideju saviem briesmoņu tēliem!

Bet šie nelaimīgie nav briesmoņi!

Tie ir dzīvi Cilvēki! Cilvēki ar savām Dvēselēm, jūtām, emocijām, atmiņām, sapņiem un sāpēm!

Arī viņi ir mīlami tieši tāpat kā visi, it kā vesēlie.

Lai gan brīžiem Kapteinī iezogas šaubas par to, kurš savā būtībā ir veselāks.

Vai tas, ar savu izkropļoto seju, bet tīro Dvēseli... vai tas, kuram glīti sejas vaibsti, bet bezgala kropla Dvēsele!

Dieva svētīts Vīrs arī pats ir ar savām sāpēm, savām ciešanām! Kā jau tas mēdz būt tiem, kuri nebaidās atklāti un neliekuļoti stāties pretī satanam, un pildīt sadzirdēto pamudinājumu no Dieva!

Ejot pieklibodams pa milzīgā peldošās slimnīcas koridoriem, viņš atrod brīdi katram, lai uzsmaidītu, samīļotu, parunātos. Vienalga, vai tas būtu apkalpes loceklis, apkopējs, medicīnas darbinieks, vai slimais pacients. Katram un ikvienam!

Kapteinis saprot, ka Dieva Vīru šeit patiesi no sirds mīl un ciena, jo Viņš mīl un ciena katru!

Arī Kapteinis, šajā vidē uzturoties, sevī iesakņo šī brīnišķīgā Cilvēka sēto sēklu - mīlēt un cienīt ikvienu satikto!

Mīlēt un cienīt katru un ikvienu, nešķirojot viņa piederību kādiem!

M A T E R I Ā L S

XXVI

...mīlēt un cienīt katru un ikvienu, nešķirojot viņa piederību kādiem...

Garajos pārgājienos pāri okeāniem ir daudz laika domāt, pārdomāt un atkal domāt...

Šādās nakts sardzes pārdomās, reiz Kapteinis aizdomājas par to, ka savas dienas dzīvojam kā ceļmalas namā!

Garām paiet tik daudz ļaužu.

Tie mēdz būt visdažādākie - gan labi, gan ļauni. Tikpat labi un ļauni kā katrs no mums!

Kapteinis pārliecinājies no pieredzētā, ka ikvienā no mums slēpjas gan labais, gan ļaunais! Vien starpība – kam no tā, kas mūsos, ļaujam vairāk izpausties uz āru, bet ko cenšamies apslāpēt sevī!

Nereti garāmgājēji iegriežas manā un tavā namā.

Tie katrs kaut ko atstāj aiz sevis. Atstāj vai nu gaišas un tīras atmiņas, vai netīras un dubļainas pēdas.

Kapteinim, pasauli apceļojot, nācies viesoties neskaitāmos namos, visdažādākajās pasaules vietās. Un vienmēr viņš cenšas atstāt aiz sevi gaišas atmiņas par sevi!

Protams, bijušas reizes, kad līdz galam tas nav izdevies kādu apstākļu ietekmē! Diemžēl! Bet viņš cenšas...

Arī no nama aizejošie paņem sev ko līdz.

Arī ceļa gājējā paliek kaut kas no nama, kurā tas iegriezies! Vai kas labs, vai ne visai, vai ne pavisam!

Un vai garāmgājējs otrreiz vēlēsies iegriezties šajā namā, to nosaka atmiņas par viesošanos pirmoreiz!

Kapteinis sapratis, ka noteikti negribētu atgriezties namā, kur manta tiek turēta lielākā vērtē nekā Mīlestība un nama ļaudis ir pārāk aizņemti ar dienišķo, lai domātu par sauli, debesīm, un okeānu...

Tādēļ viņš pats cenšas stāstīt sastaptam Viesim par ziedošajām pļavām, kuras to sagaida tālākajā Ceļā, nevis žēlojas par grambaino un dubļaino Ceļu priekšā!

Tādēļ Kapteinis cenšas pateikties ienākušajam Viesim par apciemojumu un iedot ceļamaizes rīcieni, nevis pukoties par piebradāto grīdu, un it kā veltīgi patērēto laiku!

Arī Kapteinis iegriežas kādu namos! Un ko atstāj tur? Un ar ko nākas aiziet no turienes?

Ko izjūti tu, atskanot durvju zvanam, kas liecina, ka ieradies kārtējais garāmgājējs?

Prieku vai nepatiku?!

Un ko pats izjūti, klauvējot pie kādām svešām durvīm?

Cerību vai bailes?!

Mūsu namos iegriežas tik daudz ļaužu un arī mēs iegriežamies tik daudzu namos!

Visa dzīves rosība ir kā liels ceļmalas nams!

XXVII

... visa dzīves rošība ir kā liels ceļmalas nams...

Pilsētā, kurā Kapteinis dzīvo, ir pieminēklis jūrniekiem un zvejniekiem, kuru kaps ir jūras dzelmē. Tā saucas šis pieminēklis...

Kapteinis gan uzskata, ka jūras dzelmē nav kapu jūrniekiem. Tos, kuri pazuduši ūdens plašumos, sev paņēmušas Nāras! Tā uzskata Kapteinis...

Jā, kaut kur ūdeņu ūdeņos mīt Nāras. Tā vismaz vēsta leģendas...

Kādas varētu būt šīs mistiskās un mītiskās būtnes?

Vai tām ir skaistu sieviešu sejas, graciozi augumi un zvīņām klātas astes? Nu vismaz tādas tās mēdz attēlot gleznās, zīmējumos, aprakstos.

Bet var jau būt, ka tās izskatās pavisam savādāk!

Var jau būt, ka tās ir vēl skaistākas, kā spējam iedomāties un iztēloties!

Bet, lai kā arī būtu, viņas nenoliedzami kaut kur ir, jo savādāk jau par tām cilvēki nerunātu, sākot no tālas senatnes līdz pat mūsu dienām. Savādāk nepazustu jūras braucēji!

Jūrniekiem gan Nāras nerādās!

Tās, kā klēpju sunīšus, sūta savus uzticamos draugus – delfinus apsveicināties ar kuģotājiem.

Bet, iespējams, paaicināt ciemos?! Jūrnieki jau diemžēl delfinu valodu nesaprot.

Diemžēl, bet varbūt arī labi!

Varbūt saprotot, ko vēlas pateikt delfīni, jūrnieki atsauktos uzaicinājumam un dotos pie daiļajām jūras dzīļu radībām!

Kapteinis sapņaini spriež, ka kādi varētu būt sapratuši un devušies pie tām, jo ne viens vien jūrnieks ir pazudis jūras dziļēs... Arī Kapteinim zināmi!

Pašas Nāras jūrniekiem nerādās!

Tās droši vien no delfīnu nostāstiem ir sapratušas, cik braši, bezbailīgi un vīrišķīgi mēdz būt jūras cilvēki, tādēļ baidās iemīlēties.

Un tad varētu gadīties, ka no ūdens būtu jāizkāpj Nārai! Vai viņa to spētu? Vai tā varētu pielāgoties smilšainajai zemes dzīvei? Vai to neapdedzinātu saule, neappūstu vējš?

Vai Nāra spētu ieelpot pļavas ziedu smaržu, izgaršot medus garšu? Vai no putnu čalām tai nesāpētu galva?

Un kur tad vēl jūrnieku dzēriens – rums... Vai no tā Nāra neatgriezeniski nepazaudētu galvu, piekrītot dzīvei akvārijā!

Kaut ko no visa tā droši vien jau pastāstījuši draiskuļi delfīni.

Tādēļ Nāras ir tik uzmanīgas un baidās uzlūkot jūrniekus vaigā!

Tās ir pragmatiskākas par mums – cilvēkiem, kuri nereti metas nezināmajā, sevišķi neiedziļinoties, kādas var būt sekas. Tās baidās iemīlēties un pazaudēt savus ūdens plašumus!

Jūrnieki nebaidās! Tie iemīlas un pazūd! Un tad krastā parādās pieminētie tiem, kuru kaps it kā jūras dzelmē! Arī pilsētā, kurā dzīvo Kapteinis!

Nāras šķiet daudz labāk par cilvēkiem saprot, ka katram uz šīs pasaules ir sava vieta, bet jūtas un emocijas mēdz visu samaisīt, un sapīt vienā kamolā! Un to atšķetināt var būt gana grūti, bieži pat neiespējami!

Tādēļ Nāras paliek savos dziļumos! Tādēļ kuģotāji tās neredz!

Toties tās iespējams sadzirdēt! Arī Kapteinis Nāru dziedāšanu saklausījis ne reizi vien rāmajās naktīs okeānos!

Kaut kur jūras dziļēs mītot Nāras - tā vismaz runā!

Vai Kapteinis vēlētos kādu no tām sastapt vaigā?

Grūti atbildēt ...

Bet ir tikšanās, kas var pārvērst Dzīvi!

XXVIII

... bet ir tikšanās, kas var pārvērst Dzīvi...

Uzturoties Izraēlā, uz kāda dievnama grīdas Kapteinis ievēro senu mozaīku, kurā attēlots pelikāns, kurš plēš gabalus no savas miesas un baro mazuļus!

Kapteinis aizdomājas par simboliem un vēstījumu šajā grīdas mozaīkā...

Kāpēc pelikāns?

Kāpēc tas plosa sevi?

Kāpēc tam piešķirta tik liela nozīme, ka izvietots pie paša altāra – senā dievnama centrālajā vietā?

Un izrādās, sena leģenda vēstī, ka pelikāns, nespēdams atrast barību mazuļiem, ar savu vareno knābi pārplēš sev krūtis, un mazuļus baro ar savu miesu...

Tādējādi pelikāns jau izsenis kļuvis par vienu no kristīgās pasaules ziedošanās un upurēšanās simboliem.

Arī kristietības pamatlicējs Jēzus Kristus upurēja savu miesu pie krusta staba Golgātā par visiem saviem sekotājiem līdz pat mūsu dienām! Upurēšanās, atdodot no sevis...sevi!

Šo leģendu saklausījis, Kapteinis kādā no vakara sardzēm stūres mājā, švīkā pārdomas uz Kuģa žurnāla malām...

Par ko? Par ziedošanos un došanu!

Ziedošanās, viņa izpratnē, nav, kad dod no savas pārpilnības, bet gan atraujot no sevis! Tikai atraujot no sava mazuma, nedomājot, kas paliks pašam, notiek īsta un patiesa došana! Tikai domājot par to, kas tiks tam, kuram dod!

Viņš atkal un atkal atceras periodu savas ģimenes kopdzīvē, kad visiem bija ļoti grūti.

Izmisīgie darba meklējumi, bet kam tad ir vajadzīgs izbijis cietumnieks...

Un lielākajai daļai apkārtējo, lai ko tie teiktu vārdos, ir vienalga, kāds šis cilvēks ir patiesībā, savā dziļākajā būtībā.

Kā zīmols visur seko līdzī neredzama zīme – cietumnieks! Godīgus jau cietumā neliekot, tātad gan jau kaut kas negodīgs tur bija... pat, ja nebija!

Kapteinis, valdot asaras, ar smagu sirdi ļaujas atmiņām par to, cik izmisīgi šie pasaules apskrubinātie un izsīplautie mēģināja kaut kā sakārtot savu dzīvi.

Izmisīgi...

Ar asarām un sāpēm, kuras gan redzēja tikai viņi paši! Gan viens, gan otrs...

Bet katrs no viņiem mēģināja tās nerādīt otram un, vēl jo vairāk tie centās pasargāt bērnus.

Pat tad, kad nebija nekā, viņi paši iztika ar mazumiņu, lai varētu ko labāku iedot bērniem! Kā divi pelikāni!

Toreiz Kapteinim likās, visa pasaule ir sadumpojusies pret viņiem un nodara milzīgu, nepelnītu pārestību.

Tikai vēlāk, Izraēlā, Kapteinis līdz galam saprot toreizējo pārbaudījumu nozīmīgumu!

Nekas uz šīs milzīgās dzīves skatuves nenotiek nejauši, tāpat vien!

Viss notiekošais ved no apvārsņa uz apvārsni, ja vien esi dzirdīgs un redzīgs!

T E S

UPURĒŠANĀS IR SEVIS DOŠANA

XXIX

... viss notiekošais ved no apvāršņa uz apvārsni, ja vien esi dzirdīgs un redzīgs...

Uz kāda no saviem kuģiem, Kapteinis reiz satiek vecāko palīgu, kurš dzīvo Spānijā.

Garajās kuģa sarunās, cita starpā, tas pastāsta par Santjago Ceļu Spānijas ziemeļos.

Kapteinis labi saprot, ka visi lielie Bībeles notikumi, sākot jau no Radīšanas, saistīti ar došanos, ariešanu uz kaut kurieni.

Dieva gudrība māca un mudina nesteigties, pieņemot kardinālus lēmumus, bet vispirms kaut kur iet.

Iešana ir žēlastības laiks pārdomām un pareizajai lietu izpratnei.

Steigā un emociju uzplūdus visbiežāk rīkojies prāta vadīts un pieņem aplamus lēmumus.

Tādēļ Dievs māca, doties Ceļā, pirms ko svarīgu izlem.

Un svarīgākais nav galamērķim, uz kuru doties, bet gan laiks, pavadītais Ceļā.

Ceļš ir pārdomas, attīrīšanās un piepildīšanās ar ko svaigu!

Reiz Kapteinis kaut kur izlasa fantastisku Imanta Ziedoņa izteikumu: “Ir jāiet tik ilgi, līdz īstenā gudrība caur pēdām nāk iekšā!”

Pirmajā brīdī īsti līdz galam viņš neizprot, kas ar to tiek domāts!

Bet tad, meditējot par Ceļa nozīmīgumu, atklājas šīs dziļās Domas visdziļākais saturs.

Ne jau fiziski caur pēdām ienāk īstā atziņa vai gudrība, bet gan laikā, ko pavadā pēdojot.

Tāda jau noteikti ir visu Svētceļojumu patiesā būtība un dziļākā nozīme!

Ceļš un iešana kā process, nevis mērķis kaut kur nonākt...

Pravietim Elijam, ceļā uz Horeba kalnu, Dievs vaicāja – “No kurienes tu nākdams?”

Otrs svarīgais jautājums bija – “Ko tu šeit dari?”

Tie noteikti arī ir svarīgākie jautājumi, ar kuriem prātam vajadzētu būt nodarbinātam, atrodoties Ceļā!

Diemžēl cilvēcīgais prāts vairāk nodarbinās plānojot, kurp un kā iet!

Dievam tas neinteresē – Viņš jau pats ved uz turieni, kur jānonāk!

Dievam ir svarīgi, lai apzinies, kas esi un, ko darīt esi aicināts šajā pasaulē!

Pēc Kapteiņa sarunas ar savu palīgu no Spānijas paiet vairāki pārdomu gadi, līdz kādā lielas izvēles brīdī, Kapteinis nešaubīdamies nopērk biļeti lidojumam uz Santjago Ceļa sākumpunktu.

Kādā pavasara rītā tas uzliek plecos somu, apauj kājas un dodas teju tūkstoti kilometru garā gājumā ar sevi.

Kāpēc?

Lai atbildētu pats sev uz lielajiem jautājumiem – “No kurienes tu nākdams?” un “Ko tu šeit dari?”

Attālums un nošķirtība no ikdienišķā palīdz rast atbildes...

XXX

Attālums un nošķirtība no ikdienišķā palīdz rast atbildes...

Tāluma prombūtnes garajos mēnešos Kapteinis domās un vēstulēs cenšas būt kopā ar kādiem sev īpaši tuviem Draugiem.

Kapteinim šķiet, kādam varētu būt interesanti, par ko raksta Draugam no okeāna! Un viņš ļauj ieskatīties vienā no savām vēstulēm, tolaik rakstītām no kuģa!

Kāpēc?

Iespējams, lai saprastu, kā un par ko domā tālumā esot!

“Sveiks, Draugs!

Soreiz rakstu Tev no Japānas, līdz kurai atklejojām šorīt...

Šajā reizē sanāk tāda Āzijas apceļošana, jo pēc Japānas dosimies uz Koreju, Ķīnu, Indonēziju, Singapūru un Malaiziju.

Patiesībā jau nesūdzos, jo šis reģions mani fascinē un piepilda ar pozitīvām emocijām. Izņēmums varētu būt Ķīna, bet kaut kā tieku galā arī ar to. Lai gan pēdējā ieiešana Ķīnā radīja gana daudz grūtību un galvassāpju. Es gan samērā pasen tās vairs nedēvēju par problēmām, bet gan par izaicinājumiem!

Manuprāt, situācijās ap mums nav problēmu, bet ir kaut kādi izaicinājumi... To, ko dēvējam par problēmām, saražojam paši savā izpratnē, nespējā vai neprasmē tikt galā ar izaicinājumiem, kurus periodiski piedāvā kāds - vienalga vai tas būtu Dievs... vai sātans... vai vienkāršs garāmgājējs!

Šad tad pārlasu Vecajā Derībā Ījaba grāmatu, kura varētu kalpot kā mācību līdzeklis krīžu vadībā. Sastopoties ar izaicinājumu, biežākā reakcija ir nostāties kau-

jas pozā un sākt cīnīties. Tā ir ļoti kļūdaina reakcija, jo visbiežāk šie ārējie faktori ir spēcīgāki par mums!

Daudz pareizāk ir mēģināt izaicinājumu iepazīt, censies saprast, kādēļ Dievs to ir pieļāvis, ko Viņš ar to vēlas pateikt, norādīt, brīdināt...

Tikai iepazīstot situāciju un apstākļus, varam rast risinājumu, kā ar to sadzīvot.

Cīņā uzvaras ir reti. Tā vairāk nogurdina un izsūc spēkus...

Pieņemot izaicinājumu, kā iespēju tālākai attīstībai, tas var kļūt par sabiedroto...

Sprungulis Tavā ceļā var kļūt gan par klupšanas iemeslu... gan par ceļa nūju, lai atvieglotu iešanu!

Starpība ir mūsu reakcijā un izpratnē... Kā jau esmu minējis, lielākie šķēršļi savam ceļam uz Laimes Zemi esam paši sev...

Lūk tāds funkteris pēdējo, ne visai patīkamo notikumu sakarā Ķīnā!

Bet štrunts ar tiem Ķīnas notikumiem...

Dieva dotā zemsaule ir pilna brīnumjauku lietu, notikumu, situāciju, tikšanos un tā tālāk...

Ir gana daudz par ko priecāties un pateikties Radītājam! Tādēļ nav ko sūkstīties un uztraukties par kādu tumšāku mākonī pie debesīm! Aiz mākoņiem taču vienmēr ir Saule!!!

Pat tad, kad To neredzam, apzināties un skaidri zinām, ka Tā tur ir! Vai ne?

Tāda, Draugs, ir mana filozofija un Dzīves uztvere!

Savās aizlūgšanās un sarunās ar Radītāju vienmēr pieminu gan Tevi, gan visus Tavus mīļos!"

Tādas lūk pārdomas Kapteinī rosās tālumā esot! Neredīgētas, nenogludinātas, tieši tādas, kādas tās ir toreiz, tur, tajā brīdī!

Caur attāluma lupu bieži vien kaut kas ikdienišķs izskatās savādāk!

XXXI

... caur attāluma lupu bieži vien kaut kas ikdienišķs izskatās savādāk...

Nereti Kapteinim ir jautāts, kura no zemēm, vietām uz zemeslodes tam patīk vislabāk!

Kapteinis, ilgi nedomājot, atbild, ka nebeidz jūsmot par Spāniju!

Īsti gan nesaprotot, kas ir tas magnēts, kurš tik ļoti pievelk šai zemei, tā šķiet ļoti tuva un radnieciska viņa Dvēselei.

Ja Kapteinis ticētu reinkarnācijai, tad noteikti pieļautu, ka kādā no iepriekšējām dzīvēm būtu dzīvojis kaut kur tur! Bet tā kā dvēseļu pārdzimšana nepastāv, tad tas ir kā cits.

Ikvienā no mums notiek milzum daudz dažādu procesu, kurus nekādi nespējam izskaidrot ar savu loģisko prātu, jo tas ir ierobežots visdažādākajos rāmjos. Šo rāmju robežas nosaka paša inteliģence, zināšanas, pieredze, intuīcija.

Bet ir milzum daudz, kas paliek aiz šīm robežām. Visbiežāk cilvēks to ignorē, jo tam nepatīk atzīt, ka ir lietas, kuras viņš neizprot.

Jā... Kapteinis un Spānija...

Ir reizes, kad klejojot pa kādas Spānijas pilsētiņas ielām, tam šķiet, ka ir pieslēgts kaut kādam enerģijas lādētājam, kas uzlādē ar ļoti pozitīvām emocijām.

Kapteinim šķiet, ka pat gaiss tur savādāks kā citviet – piepildīts ar kaut kādu īpašu Mīlestības eliksīru... un gribas mīlēt! Viņam gribas samīļot teju vai katru pretī nācēju un tā vien šķiet - arī viņi to jūt, jo labvēlīgi smaida pretī...

Un Kapteini šad tad uz brīdi pārņem tāda kā skaudība uz šiem, it kā izredzētajiem, kuri var dzīvot tajā brīnišķīgajā Zemē!

Bet tikai uz brīdi... jo Kapteinis saprot, ka nav ko jūsmot un apskaust citus. Ir jācenšas saskatīt jauko un brīnumaino pašu mīļajā Kurzemītē, mūsu pašu mīļajos cilvēkos, mūsu mīļajās Mājās!

Mēs noteikti varam lepoties un mīlēt savu Zemi, vietu, kurā mūs ielicis Dievs!

Tikai šobrīd liela daļa, iespējams, pārāk noskaņojusies uz tiem dubļiem, kas zem kājām, bet nav jau apkārt tikai dubļi!

Ir taču arī baltā smilts, zilā jūra, zaļie meži un pļavas!
Ir tik daudz laba...

Tikai mazliet vairāk jāgrib redzēt!

Tikai ir mazliet vairāk jāgrib izprast!

Tikai ir mazliet vairāk jāgrib ticēt un mīlēt!

Var jau Kapteini uzskatīt par naivu ideālistu, bet viņš tiešām tic – nē, skaidri zina, ka pienāks brīdis un visi viņa mīlētajā Latvijā jutīsies laimīgi un lepni, ka dzīvo šeit!

Gan sētnieki, gan varasvīri, gan skolotāji un jurnieki...
Visi – laimīgi!

Šobrīd vien nedaudz pietrūkst prasmes paciest vienam otru, piedot sev un otram, vairāk dot nekā ņemt!

Lūpām tikai nedaudz pietrūkst smaidu, sirdīm mīlestības, acīm prieka...

Tikai pavisam nedaudz! Bet to visu var atgūt!

Ir tikai jāsāk katram ar sevi. Nevajag censties pārveidot pasauli ap Sevi, bet gan pasauli sevī un sevi pasaulē!

Un tad, pēc gadiem kāds spāņu jurnieks rakstīs savās Piezīmēs uz Kuģa Žurnāla malām par skaisto zemi - Latviju! Par to, cik labi viņš te juties, cik jauki te cilvēki!

Tā noteikti būs!

Un, ja Tu, kurš lasi šīs Kapteiņa piezīmes, tā nedomā, tad nav nekādas jēgas tavai rosībai zem šīs Saules!

Mīli savu zemi un dzīvo tajā ar prieku!

XXXII

... mīli savu zemi un dzīvo tajā ar prieku...

Kapteinis patiešām vienmēr mīlējis un mīl savu zemi, savu smilšaino pleķīti Kolkas pusē, no kurienes uzsācis savu gājienu pāri pasaulei!

Tomēr garajās prombūtnēs no savas zemes, viņš iemācījies atraisīt ne vien savu kuģi, bet arī savas domas, ilgošanos, pieķeršanos.

Kapteinis iemācījies atstāt atstājamo un būt klātesošs ar visu savu Patību videi un vietai, kur tas konkrētajā brīdī atrodas fiziski, proti, uz kāda no saviem kuģiem!

Kapteiniem grūti saprast, kādēļ cilvēki, tai skaitā, viņam zināmi jūras braucēji, tik ļoti cenšas sevi piesiet pie kaut kā, ko mēdz saukt par dzimtas saknēm, mājām, un vēl kādos skaļos vārdos!

Viņaprāt Cilvēkam nav sakņu kā kokam vai augam!

Cilvēku pa pasauli dzen Vējš un tiklīdz tas apstājas, Vējš skrien tam cauri, radot viņā caurvēju!

Tad nu Vēja appūstais apjucis stāv šajā caurvējā, mēģinot izdzīt saknes, lai justos drošāk.

Bet patiesībā viņam šo sakņu nevajag, tikai tas cenšas apmānīt pats sevi, attaisnojot savu apstāšanos...

Es apstājos, jo jāiesakņojas – tā nogurušais cenšas apmānīt sevi!

Patiesībā, visbiežāk tas apstājas bailēs nezināmā priekšā. Un savās bailes tad attaisno ar vārdiem: “Es jau skrietu, bet ir jāiedzen saknes!”

Un Kapteinis, okeāna viļņos lūkodamies, aizdomājas: “Vai es spēlējos ar Likteni, vai Tas spēlējas ar mani? Vai es uzdošu jautājumus Dzīvei, vai Tā uzdod jautājumus man?”

Un, šķiet Vējš saka priekšā, ka ir mazsvarīgi tam, kurš ar kuru spēlējas!

Svarīga ir pati Spēle, pats process!

Un, šķiet Vējš saka priekšā, ka maz nozīmes tam, kurš kuram uzdod jautājumus! Nozīmīga ir Saruna!

Kapteinis, nedomādams par saknēm un iesakņošanas, spēlē spēles ar Likteni un ieklausās tajā!

Viņš ļauj Dzīvei uzdot jautājumus, ieklausāties Tajā, un sadzird atbildes!

Kapteinis no šīm atbildēm saprot, ka cilvēks nav drošībā iesakņojoties, bet gan droši skrienot ar Vēju!

Vētra un negaiss saknes reiz var izraut un tad sāp!

Kapteinis ļoti labi apzinās un saprot, ka kaut ko izraujot – sāp!

Dievs Cilvēku radījis brīvi klejojošu, bez saknēm...

Kādēļ Cilvēks pats sācis ierobežot savu brīvību, sapinoties izdomātos pinekļos, kurus cēli nodēvējis par iesakņošanas, pamatīgumu?

Vai bailēs no Vēja?

Varbūt tomēr tās ir bailes no atbildības paša priekšā!

A P S K A T E S

XXXIII

... varbūt tomēr tās ir bailes no atbildības pašā priekšā...

Kapteininim savos ceļos pārsvarā nākas uzturēties vīru sabiedrībā.

Kaut arī tie ir dažādu tautību, bet tie ir vīriešu dzimtas, vismaz pēc savas fizioloģijas.

Ko attiecībā ar vīriem sapratis Kapteinis?

Daudz ko, bet vispirms to, ka vīrietim nedrīkst ļaut justies vājam un to žēlot.

Tad tas pazaudē pašu nozīmīgāko savas esības un būtības jēgu.

Jau no Radīšanas vīrietim noteikts iet, darīt, balstīt, celt un aizsargāt!

Klasiskajam vīrietim nepieciešams kaut kā trūkums, lai ietu un iegūtu.

Kāds cilvēks Kapteininim jautā, vai nav par vēlu pusmūžā uzsākt jūrnieka karjeru! Viņš jūtot aicinājumu un jūras piedzīvojumu trūkumu.

Ko atbild Kapteinis?

Par vēlu ir tikai tad, kad viss nokavēts!

Svarīgi gan atšķirt – tā ir emocionāla prāta vēlme vai tomēr sirds aicinājums!

Tikai izprotot un atšķirot, iespējams pieņemt pareizo lēmumu! Tādu lēmumu, kurš nesīs augļus sev un citiem!

Diemžēl vīrietis bieži nespēj nošķirt vērtīgo no mazvērtīgā un tīksminās par iespēju dzīt skaistas lapas, aizmirstot briedināt augļus!

Kapteinis vērtīgi pārlasa Bībeles stāstu par vīģes koku, uz kura Jēzus meklē augļus, bet to nav. Un tad notiek trakota lieta – vienmēr mīlošais Jēzus nolādē koku, tā bezvērtības un patmīlības dēļ. Koks nokalst līdz pat saknēm!

Bēdīgs, bet likumsakarīgs gals tam, kurš meklē tikai savu labumu, nedomājot, ko dot citiem.

Vīrietim īpaši jābūt motivētam briedināt augļus...

Vīrieša sūtība ir doties ārpus alas, lai meklētu.

Ko?

Tas brīžam pat nav svarīgi, jo vīrieša pašapziņai nozīmīgs ir pats process. Bieži tas mazāk orientēts uz rezultātu, kā uz darbību un procesu.

Tādēļ zēniem tik nozīmīgi ir būt ar tēvu ārpus mājām. Tēvam jābūt tam, kurš palīdz iepazīt džungļus apkārt, medīt, cīnīties par izdzīvošanu. Pazaudēt un atrast! Atrast un pazaudēt, lai atkal meklētu!

Mātes atbildība ir miera, siltuma un sāta sajūta, atgriežoties un uzturoties alā!

Ja vīrieti sāk žēlot un ļauj justies vājam, tas ātri aizmirst par savu misiju iet un iegūt.

Tas savā iekšējā būtībā pārvēršas par sievieti ar krāniņu...

Tas pazaudē savu pamatinstinktu, savu Radišānā ieprogrammēto kodu!

Arī tādus vīreļus Kapteinim diemžēl nācies sastapt jūras gaitās, bet tādi gan flotē ilgi neuzkavējas! Smagais jūrasbraucēja arods izšķiro caur pārbaudījumu sietu un izmet pelavas krastā!

Vēl Kapteinis saprot - vīrietim daļa gudrības iegūstamas caur pēdām!

Tas notiek izejot un ejot. Tieši un noteikti Ceļam jābūt vīrieša filozofijas pamatam!

Un nav nozīmes – tas ir zemes vai ūdens ceļš! Svarīgi ir būt Ceļā... būt kustībā!

Sievietes stihija ir Mājas, Vīrieša – Ceļš!

Atņemot vīrietim ceļa spieķi, tas meklē ko citu, pie kā tverties.

Nereti tas ir zobens un tad ceļinieks var pārvērsties par iekarotāju!

Vīrietim nepieciešams pašapliecināties un metodes var būt visdažādākās.

Neiemācīts būt par Gaismas Bruņinieku, tas var pārvērsties naida kurinātājā un agresorā! Vāji un pārlicu žēloti vīrieši visbiežāk pārvēršas despotos un varmākās.

Tādēļ vīrietim nedrīkst ļaut justies vājam un to žēlot!

Tādēļ ar maziem zēniem ārpasaulē jādodas tēviem, lai viņu autoritāte mācītu sadzīvot ar ārpasaules izaicinājumiem un apdraudējumiem!

Vīrietim vienmēr vajadzīgs kaut kā trūkums, lai celtos, ietu un iegūtu...

M A T E R I Ā L S

XXXIV

... vīrietim vienmēr vajadzīgs kaut kā trūkums, lai celtos, ietu un iegūtu...

Sievietei?

Sievietes Kapteinis izprot sliktāk, vai, pareizāk sakot, neizprot vispār!

Piemērs...

Krastā uzturoties, Kapteinis brauc autobusā uz galva spilsētu.

Blakus sēž sieviete Kapteiņa gados un, laiku īsinot, min krustvārdu mīklu.

Izlasot jautājumu, kura atbildi vajadzētu ierakstīt mīklas horizontālajās un vertikālajās rindās, viņa pat neapdomājot iespējamās atbilžu variantus, mērķtiecīgi atšķir žurnāla pēdējo lapu ar atbildēm un pārraksta pareizo atbildi mīklas rūtiņās...

Kapteinim šķiet dīvaina, pat bezjēdzīga šāda mīklas minēšana!

Bet tas tā šķiet no vīrieša skata punkta!

Sieviete domā savādāk...

Un Kapteinī sāk rosīties diskusija pašam ar sevi!

Ik uz soļa nākas saskarties ar jautājumiem, uz kuriem jāatrod un jāieraksta pareizā atbilde. Kļūdoties vienā atbildē, nesakritis nākamās!

Bet tik bieži pietrūkst pacietības un mērķtiecības īsto atbildi sameklēt sevī!

Daudz vienkāršāk šķiet meklēt to kaut kur ārpusē, nu apmēram tā, kā šai Sievietei – žurnāla pēdējā lapā.

Diemžēl Dzīves Mīklas atšķiras no žurnāla mīklām un kaut kur sameklēta atbilde var nederēt tavu jautājumu risināšanā! Padomu devējam, iespējams, tā der, bet tev nē...

Un tomēr vilinājums pēc gatavajām atbildēm ir bezgala liels!

Tik daudzi tās meklē jebkur un gatavi noticēt jebkam, tikai ne pašam Mīklu Autoram vai Sastādītājam. Viņam gan ir atbildes, bet tās netiek iedotas gatavas. Viņš cenšas iemācīt, kā līdz tām nonākt!

Tomēr, lai nonāktu līdz atbildēm pašam, nepieciešams laiks un pacietība.

Diemžēl gan viena, gan otra tik bieži pietrūkst. Vai, pareizāk būtu teikt, šķietami pietrūkst...

Tad nu kādi maldas pa savu Lielo Mīklu, mēģinot sarindot nepareizās atbildes pareizajos laukumīņos, vai pareizās atbildes nepareizajos laukumīņos!

Nenoliedzami, arī sevī saklausītās atbildes ne vienmēr izrādīsies pareizās, jo tepat blakus jau neiztrūkstoši ir kāds, kurš čukst ausī nevis pareizo, bet gan tīkamāko risinājumu!

Un tomēr - vērīgi sevī ieklausoties, līdz pareizajai atbildei nonāksi pats!

Bez steigas, bez špikeriem, bez padomdevējiem...

Tik bieži pārlieku steidzīgi mēdz būt centieni rast atbildes un steiga nomaldina!

Pareizo atbildi sadzirdi pareizajā laikā!

Ne ātrāk... un ne vēlāk!

Tieši tad, kad esi gatavs to uzņemt un saprast, ka tā ir īstā un vienīgā, ierakstāmā krustvārdu mīklas rūtiņās pa vertikāli, vai horizontāli!

Sievieti Kapteinis tā arī nav spējis atminēt!

Šķiet, tā arī paliks viņa dzīves lielākā Mīkla!

Mums katram ir sava Mīkla minama...

XXXV

... mums katram ir sava Mīkla minama...

Arī traģiskie notikumi un brīži ir vērtīgi ar savu mācību!

Patiesību sakot, tieši traģiskie izaicinājumi, iemāca vispaliekošāk!

Ekstremālos mirkļos, kuri šķiet mūžības vērti, visas maņas un instinkti sakoncentrējas vienā lielā vēlmē izdzīvot un pastāvēt!

Visam turpmākajam mūžam Kapteiņa atmiņās ierakstīta nakts Atlantijas okeānā netālu no Gibraltāra...

Nakts, kurā līnija - būt vai nebūt - kļūst tik šaura un trauša, ka balansēt uz tās kļūst par virves staigātāja iemaņu!

Un, kaut arī turpmākajos Kapteiņa pasaules kļojumos līdzīgu situāciju ir gana daudz, tomēr šī bijusi vistrauslākā virve, pa kuru staigāts starp būtību un nebūtību.

Vētra iesākas negaidīti un strauji.

Nelielais kravu kuģītis, uz kura tolaik Kapteinis gan vēl ir kapteiņa palīga amatā, nepavisam nav piemērots kuģošanai okeānā šādos laika apstākļos. Bet dažādu apstākļu sakritības rezultātā, tas atrodas tur un tajā brīdī!

Tas tiek ierauts trakulīgajā Vēja un Viļņu dejā! Pat ne dejā, bet gan orgijās!

Milzīgie viļņi gāžas pāri kuģītim, it kā tā tur nemaz nebūtu. Visapkārt, šķietami, ir tikai ūdens... ūdens... un ūdens! Jā, un vēl trakotā Vēja gaudoņa mastos, kuri iesākumā vēl nav aplauzti. Vēlāk Vējš tos tomēr pieveic, lai netraucētu tā skrējienam!

Daļa nelielās komandas, tērpušies glābšanas vestēs, sapulcējušies stūres mājā, kur kuģa kapteinis un palīgs izmisīgi mēģina iemācīties Viļņu piedāvātās dejas soļus, lai izdejotu tos līdzī.

Tomēr tas nākas bezgala grūti!

Satrakotie Viļņi un Vējš vien smejas par neveiklajiem mēģinājumiem pielāgoties to trakulībām.

Vīri ir nobijušies! Godīgi un pa īstam – nobijušies!

Tie saprot, ka atrodas uz trauzlās līnijas, aiz kuras ir nezināmā nebūtība!

Ar trīcošām sirdīm, bet tomēr cerību, tie gaida katru nākamo milzīgo vilni. Pārveļoties tam pāri kuģim, ikviens atviegloti uzelpo – vēl vienu izturējām! Un tūlīt atkal sāk gaidīt nākamo, iespējams pēdējo savā šīs zemes dzīvē!

Rīta agrumā vētra norimst tikpat pēkšņi, kā iesākusies.

Iestājās klusums, vien sašūpotais ūdens klajums vēl ilgi nespēj noīmties un sadusmoti sitās gar bortu izdzīvojušajam kuģim, kuram pēc visiem stihijas likumiem, vīrs ūdens palikt nevajadzēja.

Kapteinis, kurš toreiz gan bija palīga amatā, apstaigā klāju, lai novērtētu nodarītos zaudējumus.

Salauzts ir teju viss, ko varēja salauzt.

Bet pats svarīgākais un nozīmīgākais – dzīvi un veseli ir visi komandas biedri.

Apdzisušām sejām, izmirkuši, negulējuši... bet dzīvi!

Viens no vīriem, liels un spēcīgs – tāds, par kuru saka – īstens jūras vilks – no rīta ir kļuvis sirms! Viss balts, ūsas ieskaitot! Sirms – bet dzīvs!

Trakā okeāna orgija šķiet beigusies!

Bet tajā brīdī tā ir tikai šķietamība...

Pēc kāda laika Kapteinis atgriežas mājās no šī jūras klejojuma, bet toreiz pārdzīvotais atgriežas sapņos, vīzijās, atmiņās!

Atgriežas tik bieži un smagi, ka vienīgi apreibināšanās un notrulināšanās spēj tās padzēst... vismaz uz kādu brīdi!

Kapteinis grib aizmirst savas attiecības ar jūru, jo sālais ūdens šķiet salijis it visur iekšienē, līdz pat

Dvēselei, līdz pat tālākajam un apslēptākajam tās nostūrim. Viss sāļuma pārpilns! Un šo sāļumu viņš spēj šķaidīt vien aizmirstoties vīnā!

Drīz vien vīns kļuvis par svarīgāko, bez kā, šķietami, pat elpot kļuvis neiespējami!

Jautrais un brašais Kapteinis pārvērties nodzertā, trīcošā radījumā!

Tikai tā tas spēj aizmirst pārdzīvotās briesmas! Tikai tā tam šķiet droši!

Aizmirstoties...

Bet šī šķietamā paslēptuve no dzīves, ir lamatas un pašapmāns!

Kādā nodzertas dienas mirklī, Kapteinī ieskanas pavisam kāda cita Balss.

Ne tā, jau ierasti maldinošā, kura mudina paņemt blakus gultai stāvošo vīna pudeli.

Nē, šoreiz tā ir pavisam savāda... un tā mudina ņemt rokās ko citu – pirms daudziem gadiem vecāku dāvināto Bībeli, kura putekļos uz plaukta gulējusi kopš dāvināšanas brīža! Neatvērta un nelasīta ne reizi!

Kapteinis, pārsteigts pats par sevi, paņem to un sāk lasīt...

Dieva Vārds ielīst viņā un sāk dziedināt daudz labāk par tik ierasto vīnu!

Prāts neticami ātri apskaidrojas no alkohola atlikām, Kapteinis izsviež atkritumos reibinošo dziru un saka pats sev: “Pietiek! Atgriežos dzīvē!”

Atjaunojas pazaudētās attiecības ar ģimeni!

Atjaunojas sarautās attiecības ar jūru!

Iztīrās sāļums no Dvēseles!

Kapteinis atgriežas uz komandtiltiņa, lai jūrai un vētrām teiktu: “Nē, jūs mani neuzvarējāt!”

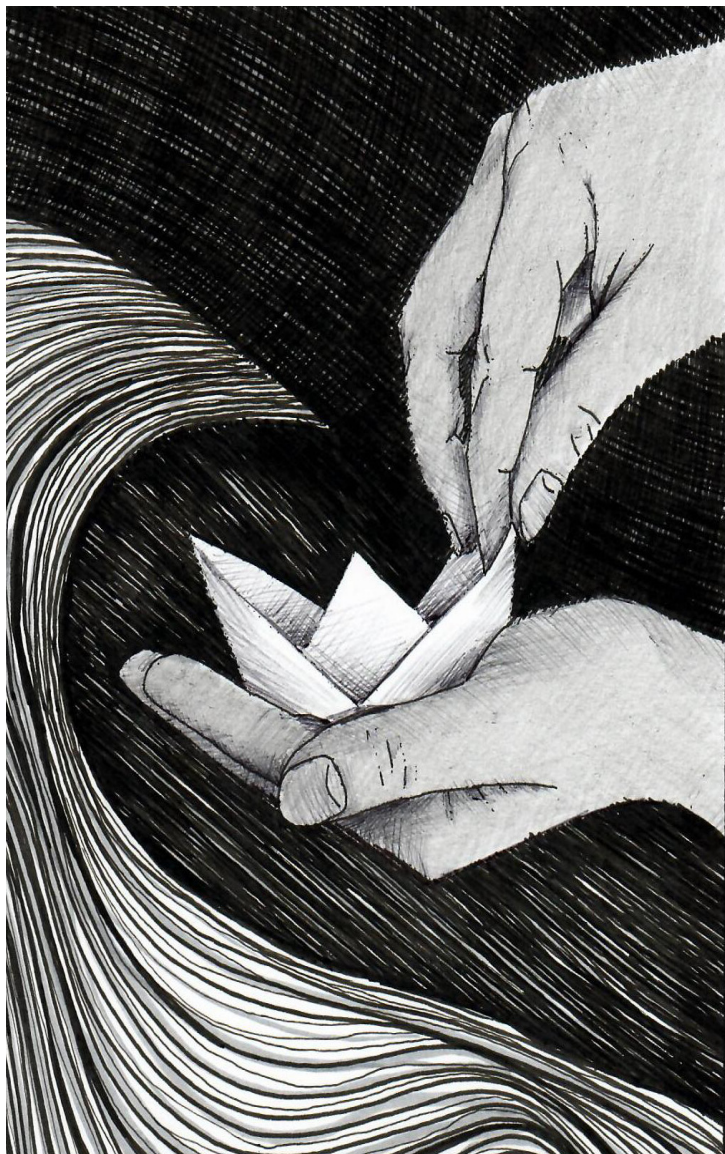
Un, kā glābšanas riņķis šajā stihijā pašam ar sevi, kalpo vecāku dāvinātā Bībele!

Kā glābšanas riņķis vai glābšanas laiva uz kuģa, kuru gadiem var neizmantot un nepielietot, bet kādā izšķirošā brīdī tie var kļūt par vienīgo Cerību uz glābšanu!

Stiprs ir tas, kurš nevis neklūp, bet gan tas, kurš spēj piecelties pēc klupiena!

Liktenis jau arī ir Ceļš, un Ceļš jau arī ir Liktenis...

M A T E R I Ā L S

BĪTIES IR UZMANĪGAM BŪT

XXXVI

... Liktenis jau arī ir Ceļš, un Ceļš jau arī ir Liktenis...

Kapteinis, nejauši atrodot un pārļasot kādu interviju, kuru sniedzis pirms daudziem gadiem, pēc atgriešanās no savas pirmās kalpošanas misijas uz pasaulē lielākās peldošās slimnīcas, cita starpā atrod savu atbildi uz žurnālistes jautājumu: "Vai tagad ir apziņa, ka mīlestība darbībā ir pierādīta?"

Toreiz viņš atbildējis:

"Patiesībā nekas jau nav jāpierāda! Tuvākā mīlestībai, tāpat kā kristietībai nav jābūt periodiskai akcijai vai rituāliem, bet gan dzīves veidam! Es šo mīlestību darbībā reāli izjutu caur cilvēkiem, kurus tur satiku... to attieksmi vienam pret otru un pret slimniekiem... Divu mēnešu laikā es neredzēju nevienu dusmīgu vai aizvainotu. Visi smaidīja, kaut arī darba apstākļi bija ļoti smagi, sevišķi medicīnas personālam.

Domāju – kur šīs gados jaunās medmāsiņas spēku ņem?! 30 grādu karstums, kondicionieri vairāk teorētiski... visapkārt sāpes... asaras... strutas un puņķi... Jebkurā brīdī vari pats saslimt ar kādu eksotisko Āfrikas slimību... Bet meitenes vēl ciešāk pieglauž tos, kuriem ir grūti ...un mierina!

Saprātu – spēku un izturību tur dod pats Dievs caur dziedināto cilvēku mīlestību un pateicību. Tāda enerģijas apmaiņa – mīlestība transformējas un atgriežas pašā devējā!"

Kapteinis pārļasa tolaik teikto un aizdomājas, vai tagad, ar laika nobīdi, viņš atbildētu kaut kā savādāk?!

Ko šodien teiktu žurnālistei, atbildot uz šādu, vai līdzīgu jautājumu?

Kapteinis, kaut arī sirmāks, grumbaināks un nopietnāks kļuvis, saprot, ka atbildētu tieši tāpat!

Laiks, dāvātais no Dieva žēlastības, neko nav mazinājis viņa mīlestībā uz tiem, kuri apkārt! Tieši pretēji – šo mīlestību un vēlmi dot vēl vairāk pastiprinājis!

Arī šodien Kapteinis saprot, ka nekas nevienam nav jāpierāda! Un, it sevišķi jau Mīlestība!

Ir jābūt īstam un godīgam, mīlot Dievu un savu tuvāko kā sevi pašu!

Nē, ne pareizam kādu izpratnē vai interpretācijā, bet gan īstam, bez liekuļošanas!

Vai viegli ir īstam būt?

A P S K A T E S

XXXVII

... vai viegli ir īstam būt...

Ko vispār nozīmē – īstam būt?

Uz šo jautājumu varētu būt gana daudz atbilžu un versiju!

Kapteinis par to aizdomājies ne reizi.

Ja viņam vajadzētu attēlot to tikai viena Cilvēka portretā, viņš zīmētu... savu Tēvu!

Jau kopš atmiņās pagaisušas mazotnes, Tēvs vienmēr bijis piemērs īstumam!

Pat tajos laikos, kad valdošās iekārtas locīti, lielākā daļa locījās līdzī vējiem, bailēs par savu vietu zem saules, Tēvs vienmēr palicis tāds kāds bijis – godīgs, ass un tiešs.

Vienā vārdā sakot īsts!

Šo īstumu Kapteinis no mazotnes cenšas uzsūkt sevī, kaut arī samērā jaunā vecumā nāk apskaidrība, ka īstam būt ir izaicinājums un uztverošanās. Tā laika sistēmai īsti cilvēki nav ērti. Tiem nepieciešami lokāmi un kontrolējami!

To jaunais puisis skaidri saprot vēl jūrskolā mācoties, kad tiek izsaukts uz “čekas māju” un nepārprotami tiek aicināts sadarboties, ziņojot par kursa biedru nepareiziem noskaņojumiem.

Iespējams toreiz jaunajā puisī pirmo reizi pamostas vēlākais Kapteinis.

Un droši vien, visam pamatā ir no Tēva uzsūktais spīts un īstums!

Atbilde ir skaidra, nepārprotama, pat asa un aizvainojoša tiem, kuru rokās likteņi.

Tēva īstums dara savu!

Protams, seko draudi un nepatīkšanas. Īsi pirms gala eksāmeniem, lai saņemtu tik kāroto kuģu vadītāja diplomu, puisis no jūrskolas tiek izslēgts.

Tālāk ir gadi “krievu” armijā...

Notiek ļoti daudz kas ne visai patīkams. Tomēr pāri visam paliek dziļā nojausma, ka neskatoties uz tā laika saukļiem un propagandu, viņš izdarījis pareizo izvēli!

Kāpēc?

Jo Kapteinis jūtas īsts... kā Tēvs!

Pat, šķietami sāpinot vecākus par izslēgšanu no skolas, viņš pierādījis vispirms jau pats sev, ka var pastāvēt līdz galam savā pārliecībā!

Bet ko tad vispār nozīmē termins “īsts”?

Kāda skaidrojošā vārdnīca raksta: dabisks, oriģināls, neviltots, paties.

Kapteinis tā arī dzīvo savu dzīvi dabīgi, oriģināli, neviltoti, patiesi – vienā vārdā izsakoties - pa īstam!

Tas nav viegli, jo bieži arī vēlākajos gados jau kapteiņa amatā, nākas ciest par savu stāju!

Tomēr viņš vienmēr centies nenodot savu tēvu, kuru zīmētu, ja vajadzētu attēlot Īstumu!

Un tas Kapteinim ir svarīgāk par kādu vērtējumu!

Būt īstiem Kapteinis mēģinājis iedzīvināt arī savos bērnos!

Vai bērni to sajūt?

Vārdos izteikts jau tas nav, jo īstuma stundas nav pasniegtas, bet kādas nojausmas gan ir.

Reiz meita, vidusskolas 8-tajā klasē mācoties raksta domrakstu par savu tēvu – Kapteini.

Protams, pieaugušajam tas izklausīsies naivs un bērnišķīgs!

Bet pat caur šīm skopajām rindām, saklausāms kaut kas īsts un paties!

Ieklausies:

“Tētis ir spītīgs, dzīvespriecīgs, rūpīgs un reizēm dusmīgs. Bet citi tēti arī dusmojas uz saviem bērniem. Viņš vienmēr cenšas uzturēt priecīgu noskaņu cilvēkos, un viņam tas arī izdodas. Kad strīdos ar mammu par

kādu ikdienišķu sīkumu, labais gariņš ir klāt un izšķir mūsu strīdu.

Tētim ir kupli, biezi mati. Viņa sejas izteiksme dažreiz spēj pateikt visu bez vārdiem. Pēc viņa sejas var pateikt, vai viņš ir priecīgs, vai dusmīgs.

Protams, kad tētis ir mājās, viņam apgērba gabalu ir daudz, un man vajadzētu krietnu laiku saukt tos, bet, kad viņš ir uz kuģa, tad viņam šo apgērbu nav pārāk daudz.

Parasti uz kuģa viņš staigā biksēs, kreklā un ziemā uzmetis biezu jaku, jo jūrā ir auksts. Bet biežā jaka vienmēr, kaut ir liels sals vai siltāks, stāv vaļā. ”

Kapteinis saprot, ka ir kādas smalkas stīgas, kuras vieno viņu ar tēvu, viņu ar bērniem!

Tas ir tas netveramais, ko nevar iemācīt, ko nevar uzspiest, ko nevar ietekmēt ar kādiem padomiem.

Ištums vai nu ir, vai tā nav!

XXXVIII

... ģistums vai nu ir, vai tā nav...

Kādu savas Dzīves lielo jubileju, Kapteinis atzīmēja, atrodoties ļoti tālu no mājām, no saviem vismīļākajiem. Bet tā jau tas notiek jūras braucēju gaitās! Pēc aizvadītās jubilejas, viņš domīgs atkal sēž uz kuģa komandtiltiņa un aizdomājas par Spēli, kuru dēvē par Dzīvi!

Ļoti daudzi, šķiet pat lielākā daļa cilvēku uzskata, ka paši ir šīs Spēles krupjē, lai gan patiesībā ir tikai kauļiņi kādā varenā Spēles Vadītāja rokā. Metamo kauļiņu jau met kāds cits - paši mēs tikai pārvietojamies atbilstoši uzmestajam skaitlim un Spēles noteikumiem...

Un nebūt jau ne vienmēr krīt sešinieki!

Un nebūt jau ne vienmēr pareizi ir izprasti Spēles noteikumi!

Jā, nereti kādi pat mēģina krāpties! Bet šo Spēli vada krupjē, kuru apkrāpt nav iespējams. Viņš pieļauj kādus sīkus mēģinājumus, bet uzmanīgi vēro, vai apzināšies, nožēlosi, labosi savas kļūdas. Ja nē - tad krāj soda punktus, kurus kādā brīdī nāksies nomaksāt!

Ja pareizi izproti Spēles noteikumus un esi godīgs gan pats pret sevi, gan pārējiem Spēles dalībniekiem un Vadītāju, tad noteikti kaut kad nonāc līdz uzvarai! Bet tas ir ceļš un process. Citam tas garāks, citam īsāks... Bet, ja godīgs, tad aizraujošs un visdažādāko emociju pārpilns!

Kapteiņa Spēle ir mirkļi... gadu garumā!

Kapteiņa Spēle ir gadi... mirkļa īsumā!

Kapteinis iegrimst atmiņās, par to grūti aprakstāmo sajūtu, kāda apņem, kad tālu no mājām, otrā pasaules malā, vēl pirms brīža pilnīgi svešu, dažādu tautību cilvēki, pēkšņi vienojas kopīgā dziesmā, lai sveiktu kādu, par kura spēlēšanos zem šīs saules pirms tam pat nenojauta! Visa iela, kura pārpilna vasaras krodziņiem,

pēkšņi dzied laimes vēlējumus vienam vīram – Kapteinim no Latvijas!

Ir fantastiska sajūta, saņemot sirsnīgos vēlējumus no tik ļoti dažādiem cilvēkiem visapkārt! Un nevis stīvi iestudētus, bet spontānus un patiesus!

Ir fantastiska sajūta, pūšot plastmasas šķiltavu aizdegta liesmiņu, blakus kaut kur pēkšņi atrastai mazai kūciņai, raugoties tik dažādās, bet smaidošās sejās!

Ir fantastiska sajūta, sagaidīt rītausmu, sēžot smiltīs okeāna krastā kopā ar skaļu un dažādās mēlēs jautri smejošu pulciņu, dzerot tekilu un sarkanvīnu no kakliņa, uzkožot ar grauzdētiem prusakiem un vabolēm!

Šis ir īstums, kādu neiestudēt jubilejas svinību programmā. Tie ir īstās Laimes brīži, nevis šķietamās, pie tirgotājiem nopirktās!

Kapteinis atceras, ka ilgāku laiku pirms šīs jubilejas, viņš bija mēģinājis saplānot iespējamos scenārijus un idejas iespējamajām svinībām!

Tā vietā Lielais Spēles Vadītājs viņam uzdāvināju Svētkus – īstus, neizspētus!

Nākamo dienu Kapteinis pavada nesteidzīgi jājot uz ziloņa cauri džungļiem, jo vietējie stāsta, ka tā esot patiesa Svētība, savā dzimšanas dienā jāt uz ziloņa! Un Kapteinis to dara!

Brīnišķīga Dāvana no Spēles Vadītāja šajā īpašajā Dienā!

Vien Kapteinim nedaudz žēl, ka blakus šajos maģiskajos brīžos nav pašu mīlāko...

Bet, acīmredzot, tādi ir Spēles noteikumi!

Mēs jau esam tikai kauliņi, kurus pārbīda Kāds, kura rokā ir mans un tavs Laiks!

Mans Laiks ir Tavā rokā!

XXXIX

... mans Laiks ir Tavā rokā...

- šādi Kapteinis izlasa kādā senā ķeltu lūgšanā...

Kapteiņa Laiks...

Tas ir Laiks, kuru Kapteinis pavadījis nebeidzamās klejojumos pa šo pasauli, kura savulaik šķitusi tik bezgalīgi plaša!

Tagad tā sarukusi kā sniegs pavasara saulē un kļūst aizvien mazāka ar katru klejojumos pavadīto dienu.

Kapteinim šķiet, ka drīz vien to varēs ietilpināt plaukstā!

Lielā, savulaik šķietami neaptveramā pasaule, pārvērtusies par plaukstu lieluma pasaulīti!

Bet klejojumi ir prasījuši savu, un klejotājs Kapteinī sāk pagurt.

Vai nogurušas ir kājas?

Vai pagurusi ir Sirds?

Vai pasaule kļuvusi par šauru?

Droši vien jau īstā atbilde sastāv no kripatiņām visa tā!

Bet lai kā arī būtu - Kapteinis jūtas paguris un šķiet labprāt noliktu ceļojumu somu tālākā plauktā nevis, kā ierasts, turpat acu priekšā kā atgādinājumu - drīz atkal jādodas!

Tomēr vainīga jau nebūt nav soma! Ne jau tā dzen atkal un atkal celties, lai dotos nezināmajā!

Dieva Roka...

Tā ir Roka, kura kādu brīdi pieskaras Kapteiņa plecam un aicina celties.

Celties un atkal doties, lai iebradātu pasaulē jaunas pēdas!

Vai šī Roka nezina un nejūt, ka Kapteinis sāk pagurt un ar katru reizi celties, un iet kļūst aizvien grūtāk?

Noteikti jau zina un jūt, bet acīmredzot kāds apvārsnis šajā plaukstas lieluma pasaulē vēl palicis Kapteiņa nesaņiegts, kāds uzdevums neizpildīts vai izpildīts kļūdaini.

Tādēļ atkal un atkal jāaun kājas un jābrien! Pāri dubļiem un cauri ziedu klātām pļavām, zem lietus un svelmes!

Kapteinis apzinās, ka ne mēs esam it kā sava Laika saimnieki! Mēs esam tikai un vienīgi Tā pārvaldnieki. Labi vai slikti, gudri vai neprātīgi - tā jau ir mūsu prasme vai neprasme sadzirdēt un sajūst To, kura Rokā ir mūsu Laiks!

Kapteiņa Laiks ir Dieva rokā!

Kapteiņa Dienas ir dienas, kas uzdāvinātas vien viņam.

Katra...

Gan tās, kuras viņš pavada mājās, gan tās, kurās klejo pasaulē!

Un tad... patiešām pienāk brīdis, kad plaukstā, šķiet, iegūlies pēdējais apvārsnis un vairs nevajag doties!

Tavā Rokā bija mans Laiks!

Tavā Rokā ir mans Laiks!

Tavā Rokā būs mans Laiks!

XXXX

... Tavā Rokā būs mans Laiks...

Uz pēdējās Kuģa Žurnāla lapas malas ar baltu tinti uzrakstīts melnbalts Kapteiņa pastāsts...

Tas uz baltās lapas uzrakstīts ar baltu tinti... tādēļ to izlasīt spēj vien pats Kapteinis!

Pa baltu upi peld balts kuģis, kvēpinādams baltās debesīs baltus dūmus...

Baltā upe plūst starp baltiem krastiem, uz kuriem sēž balti makšķernieki un ķer baltas zivis...

Baltajās debesīs spīd balta saule un makšķernieki ir nosauļojušies ... pavisam balti...

No baltajiem krūmiem gaisā uzšaujas balta pīle...

Baltā idille...

Diemžēl acs to neredz... jo viss ir pilnīgi balts...

Un tad kāds, kuram trūkst sirds redzes, ņem krāsu... melno, lai iekrāsotu...

Tagad pa melnu upi peld melns kuģis, kvēpinādams melnās debesīs melnus dūmus.

Tagad melnā upe plūst starp melniem krastiem, uz kuriem sēž melni makšķernieki un ķer melnas zivis.

Tagad melnajās debesīs spīd melna saule un makšķernieki nosauļojušies pavisam melni.

Tagad no melniem krūmiem gaisā uzšaujas melna pīle...

Kāds visu balto padarījis melnu... ar vienu otas triecienu!

Arī baltās Domas, kuras domāja baltā kuģa Kapteinis un baltie vārdi, kurus runāja makšķernieki, kļuvuši melni...

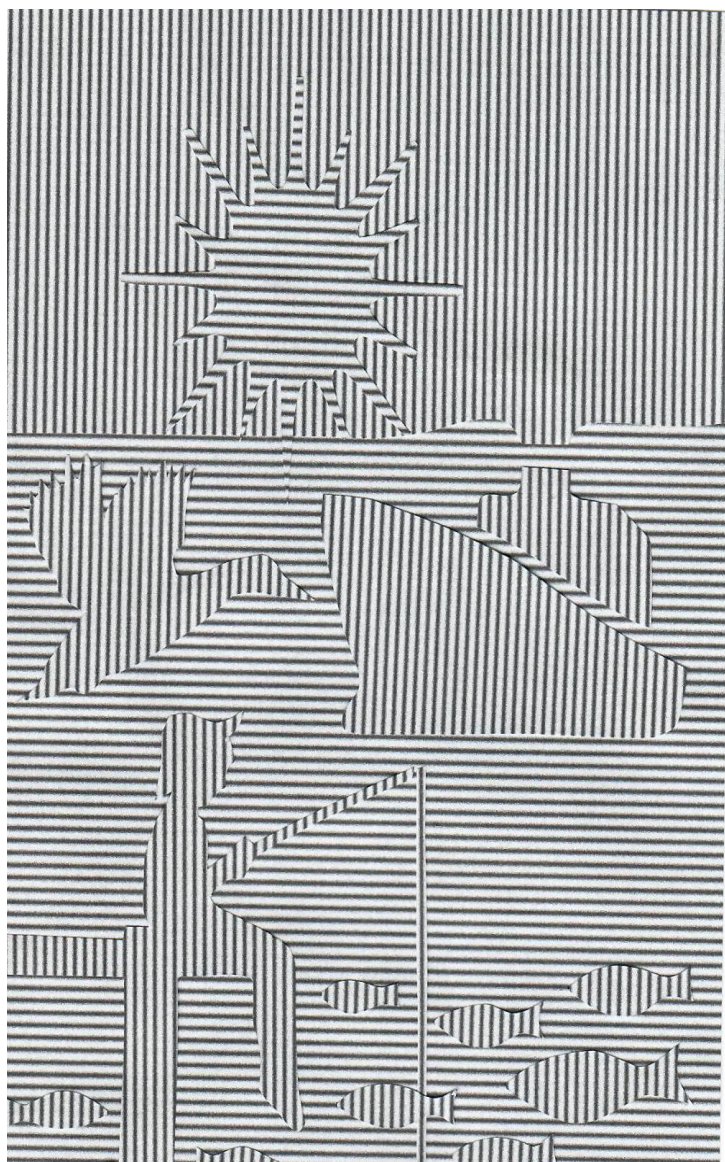
Un viss tikai tādēļ, ka kāds nespēja saskatīt balto uz baltā fona...

Un viss tikai tādēļ, ka kādam ļoti gribējās pārkrāsot...

Sameklēsim baltās Domas, baltos Vārdus un
atgriezīsim baltajā upē balto kuģi... baltajos krastos
baltos makšķerniekus... un balto pīli, kura traucas pretī
baltajai saulei!

Ļausim, lai baltos Cilvēkos baltas Domas dzimst un
vairojas!

M A T E R I Ā L S

UZ BALTA BALTAIS...UZ MELNA MELNAIS

NOBEIGUMĀ TAPA VĀRDS...

... reizēm Kapteinis sevi atver kā grāmatu, lai pārlasītu gan jau padzeltējušas lapas, gan tās, uz kurām vēl nav nodzisusi tinte...

Viņš šķirsta lapu pēc lapas un no jauna izdzīvo tā laika izjūtas, domās sarunājoties ar cilvēkiem, kuri jau pabalējuši no viņa atmiņas.

Šķiet brīžiem pat uzvirmo tā laika smaržas ... skaņas... Bet varbūt tas tikai šķiet!

Kapteinis šķirsta sevi un brīnās, cik dažādas gan ir lapas, un kā tās var sadzīvot vienā Grāmatā...

... bet rakstījis jau šīs lapas ir VIŅŠ pats...

Un nu kādas no tām pavērušās Tev, ja esi atvēris un lasījis šīs piezīmes uz Kuģa žurnāla malām...

Iesākumā bija Doma... nu tapis Vārds!

*„Tie, kas ar kuģiem brauca pa jūru un veica lielos
ūdeņos savus darījumus, tie redzēja Tā Kunga darbus un
Viņa brīnumus jūras virsū un dziļumos.*

*Pēc Viņa pavēles sacēlās vētra, kas sabangoja jūras
viļņus, tie pacēlās augšup pret debesīm un nogrima atkal
dzelmē, tā ka viņu dvēsele trīcēja izmisumā un bailēs.*

*Tie viņus mētāja un svaidīja kā dzēruma pilnus, visa
viņu gudrība bija galā.*

*Tad viņi piesauca To Kungu savās bēdās, un Viņš
izglāba viņus no viņu bailēm.*

Viņš apklusināja vētru, ka norimā viļņi.

*Viņi priecājās, ka iestājās klusums, un Viņš ieveda
viņus iecerētajā ostā.”*

(Psalms 170:23-30)